Lietas arhīva Nr. CA-0164-23/11
ECLI:LV:VAT:2023:1204.C68532421.13.S

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Valmierā 2023.gada 4.decembrī

Tiesa šādā sastāvā: tiesnese referente Sandra Bakmane, tiesneši Inguna Pinne un Agris Bukavs

rakstveida procesā izskatīja civillietu /Nosaukums A/ prasībā pret sabiedrību ar ierobežotu atbildību /Nosaukums B/ par parāda, līgumsoda, zaudējumu un nokavējuma procentu piedziņu sakarā ar sabiedrības ar ierobežotu atbildību /Nosaukums B/ apelācijas sūdzību par Rīgas pilsētas tiesas 2023.gada 15.februāra spriedumu.

Aprakstošā daļa

[1] Prasītāja /Nosaukums A/ 2021.gada 1.decembrī cēla tiesā prasību, vēlāk iesniedzot prasības pieteikuma grozījumus, pret sabiedrību ar ierobežotu atbildību (*turpmāk – SIA*) /Nosaukums B/ par parāda, līgumsoda, zaudējumu un nokavējuma procentu piedziņu. Prasībā un tās grozījumos lūgts:

1) piedzīt no atbildētājas par labu prasītājai parādu 60 470,96 EUR, līgumsodu 4988,85 EUR un zaudējumus 9320 EUR;

2) noteikt prasītājai tiesības saņemt un piedzīt no atbildētājas likumiskos astoņus procentus no pamatparāda summas (60 470,96 EUR) par laika periodu no prasības celšanas dienas līdz sprieduma izpildei;

3) noteikt prasītājai tiesības saņemt un piedzīt no atbildētājas likumiskos sešus procentus no prasītājai nodarīto zaudējumu summas (9320 EUR) par laika periodu no 2022.gada 11.aprīļa līdz sprieduma izpildei;

4) piedzīt no atbildētājas par labu prasītājai visus tiesāšanās izdevumus.

Prasībā un tās grozījumos norādīti šādi apstākļi un pamatojums.

[1.1] Starp prasītāju kā pasūtītāju un atbildētāju kā izpildītāju 2021.gada 29.aprīlī noslēgts līgums Nr.51/2021, ar 2021.gada 11.maija grozījumiem Nr.1 (*turpmāk – līgums*), saskaņā ar kuru atbildētāja apņēmās piegādāt un uzstādīt pasūtītāja ēkā /adrese A/ (*turpmāk – objekts*) vienu pasažieru liftu 450 kg (6 stāvi) un divus pasažieru liftus 630 kg (8 stāvi) atbilstoši līguma pielikumā Nr.1 un pielikumā Nr.2 noteiktajām iekārtu tehniskajām specifikācijām. Iekārtu piegādes un montāžas darbu komplekss ietvēra konkrētu darbu izpildi, kas uzskaitīti līguma 1.2.punktā.

Līguma kopējā cena, kas sevī ietver iekārtas piegādes un montāžas darbu kompleksu, ir 75 588,70 EUR (*līguma 2.1.punkts*). Prasītāja avansa veidā samaksāja atbildētājai līguma cenu 80% apmērā no līguma kopējās cenas - 60 470,96 EUR (*līguma 2.2.1., 2.2.2.punkts*).

Atbildētāja apņēmās nodrošināt pasūtījuma izpildi saskaņā ar līguma pielikumā Nr.3 darbu izpildes grafikā noteiktajiem termiņiem (*līguma 2.2.1., 2.2.2., 3.1.punkts*).

[1.2] Prasītāja 2021.gada 10.augustā konstatēja, ka virkne atbildētājas piegādāto materiālu neatbilst līguma noteikumiem, atsevišķi līguma ietvaros veiktie darbi veikti nekvalitatīvi un tādā veidā, ka tie bojāja līdz šim piegādātos materiālus, un par to 20.augustā informēja atbildētāju.

Pēc pušu sarakstes 2021.gada 15.oktobrī prasītāja atbildētājai nosūtīja vēstuli ar uzaicinājumu atbildētājai ierasties objektā apsekošanas akta par veiktajiem darbiem sagatavošanai. Atbildētāja uz prasītājas aicinājumu neatbildēja un uz veikto darbu apsekošanu neieradās.

2021.gada 21.oktobrī notika objekta apsekošana, kurā prasītājas izveidota komisija sastādīja objekta apsekošanas aktu, tajā norādot prasītājas konstatētos trūkumus un neatbilstības līguma noteikumiem, un zvērināta tiesu izpildītāja klātbūtnē veica objektā foto fiksācijas, par ko tika sastādīts akts Nr.00112/058/2021-AKT. Vienlaikus zvērināts tiesu izpildītājs veica pušu sarakstes fiksēšanu, par ko tika sastādīts akts Nr.00113/058/2021-AKT.

[1.3] 2021.gada 29.oktobrī prasītāja atbildētājai nosūtīja pirmstiesas brīdinājumu par piegādāto iekārtu, materiālu un izpildīto darbu neatbilstību līguma noteikumiem (atbildētāja piegādājusi un uzstādījusi objektā pavisam citu iekārtu aprīkojumu un materiālus (apdari) nekā noteikts līgumā), piegādāto iekārtu un materiālu bojājumiem un izpildītāja līgumsaistību izpildes termiņu kavējumiem (iekārtu uzstādīšanas darbi bija jāpabeidz ne vēlāk kā līdz 2021.gada 3.septembrim, bet iekārtu sagatavošana pārbaudēm, inspicēšana un sertificēšana - ne vēlāk kā līdz 2021.gada 17.septembrim). Atbildētāja tika brīdināta par pasūtītāja tiesībām vienpusēji atkāpties no uzņēmuma līguma un tiesībām prasīt līguma atcelšanu.

Atbildētāja 2021.gada 5.novembra atbildē neatzina pirmstiesas brīdinājumā norādītos pārkāpumus, lūdzot atļaut atbildētājai izpildīt līgumā noteiktās saistības un pabeigt darbu, uzskatot, ka līgumu ir iespējams izbeigt tikai uz abpusējas vienošanās pamata, pusēm sastādot/parakstot vienošanos.

[1.4] 2021.gada 12.novembrī puses tikās prasītājas objektā un tikšanās laikā mutiskajās sarunās atbildētāja atzina visus 2021.gada 21.oktobra objekta apsekošanas aktā norādītos trūkumus un to, ka trūkumi un neatbilstības ir novēršamas par atbildētāja līdzekļiem prasītājai pieņemamos termiņos. Prasītāja 2021.gada 16.novembrī sagatavoja un atbildētājai pa e-pastu nosūtīja vienošanās projektu. 2021.gada 17.novembrī prasītāja no atbildētājas saņēma koriģētu vienošanās projektu, kas neatbilda tikšanās laikā runātajam un nebija pieņemams prasītājai.

2021.gada 22.novembrī prasītāja atbildētājai paziņoja par vienpusēju atkāpšanos no līguma un aicināja atbildētāju līdz 2021.gada 29.novembrim (ieskaitot) labprātīgi atmaksāt prasītājai visu līguma summu – avansa maksājumu 60 470,96 EUR un līgumsodu 4988,85 EUR (*līguma 3.3.punkts*), kopā 65 459,81 EUR.

[1.5] Tā kā prasītāja vienpusēji atkāpās no līguma un līgumā paredzētais rezultāts netika sasniegts, savukārt atbildētāja līdz prasības celšanai avansā prasītājas samaksāto līguma summu 60 470,96 EUR nav atmaksājusi, tā piedzenama no atbildētājas prasītājas labā.

[1.6] Prasītājai ir tiesības aprēķināt līgumsodu 0,1% apmērā no līguma cenas par katru nokavēto dienu, bet ne vairāk kā 10% no

līguma cenas. Līgumsods 4988,85 EUR aprēķināts par laika periodu no 2021.gada 17.oktobra līdz 22.oktobrim, tas ir, līdz brīdim, kad prasītāja paziņoja par vienpusēju atkāpšanos no līguma (*līguma 3.3.punkts*).

[1.7] Prasītāja 2022.gada 28.janvārī atbildētājai piedāvāja veikt nepienācīgi uzstādīto liftu demontāžu uz atbildētājas rēķina, lai samazinātu prasītājas priekšā stāvošos zaudējumus, vienlaikus informējot, ka gadījumā, ja atbildētāja demontāžas darbus neveiks, prasītāja uzdos minētos darbus veikt citam uzņēmējam un piedzīs šādu darbu veikšanas izdevumus no atbildētājas.

Tā kā atbildētāja atteicās demontēt tās uzstādītos liftus, prasītāja 2022.gada 7.martā noslēdza uzņēmuma līgumu Nr.2602/2022 ar SIA /Nosaukums C/ par lifta iekārtu demontāžu. SIA /Nosaukums C/ liftu iekārtas demontāžas darbus pabeidza un saskaņā ar izrakstīto rēķinu prasītāja samaksāja 9320 EUR.

Līdz ar to prasītājai sakarā ar atbildētājas līgumsaistību nepienācīgu izpildi, kuras dēļ prasītāja vienpusēji atkāpās no līguma, tiešā cēloniskā sakarā radušies zaudējumi 9320 EUR, kuri piedzenami no atbildētājas prasītājas labā (*līguma 10.1.punkts*).

[1.8] Pamatojoties uz Civillikuma 1753., 1756., 1758.pantu, 1759.panta pirmās daļas 2.punktu un 1765.panta pirmo daļu, Civilprocesa likuma 195.panta pirmo daļu, ņemot vērā to, ka procentu pamatlikme saskaņā ar Eiropas Centrālās bankas datiem ir 0,00%, no atbildētājas par labu prasītājai ir piedzenami likumiskie procenti astoņu procentu apmērā gadā no pamatparāda summas 60 470,96 EUR par laika periodu no prasības celšanas dienas līdz sprieduma izpildei.

Tāpat par labu prasītājai no atbildētājas ir piedzenami likumiskie procenti sešu procentu apmērā gadā no prasītājai nodarīto zaudējumu summas 9320 EUR par laika periodu no prasības grozījumu iesniegšanas tiesā dienas līdz sprieduma izpildei.

[1.9] Prasība un tās grozījumi pamatoti ar minētiem apstākļiem un Civillikuma 1651.pantu, 1652.panta 3.punktu, 1662.pantu, 1716.panta pirmo daļu, 1717., 1770.-1772., 1775., 1779., 1811., 1833., 2212.pantu, 2217.panta otro daļu, 2221.panta pirmo daļu, 2229.panta otro daļu.

[2] Ar Rīgas pilsētas Pārdaugavas tiesas tiesnese s 2021.gada 13.decembra lēmumu daļēji apmierināts pieteikums par prasības nodrošināšanu, nolemjot apķīlāt SIA /Nosaukums B/ skaidras naudas līdzekļus un maksājumus, kuri tai pienākas no trešajām personām, tajā skaitā naudas līdzekļus kredītiestādēs un citās finanšu institūcijās, nosakot, ka prasības nodrošinājums sniedzas līdz prasības summai 65 459,81 EUR. Pieteikums par prasības nodrošināšanu daļā par 3962,04 EUR noraidīts.

Ar Rīgas pilsētas Pārdaugavas tiesas tiesnese s 2021.gada 15.decembra lēmumu /Nosaukums A/ noteikts pienākums līdz 2021.gada 30.decembrim iemaksāt tiesu izpildītāja depozīta kontā iespējamos zaudējumus piecu procentu apmērā no prasības summas, tas ir 3272,99 EUR un iesniegt maksājuma uzdevumu tiesā.

Ar Rīgas pilsētas Pārdaugavas tiesas tiesneses 2022.gada 13.aprīļa lēmumu apmierināts pieteikums par prasības nodrošināšanu, nolemjot apķīlāt SIA /Nosaukums B/ piederošo kustamo mantu (pamatlīdzekļus) un skaidru naudu; ierakstīt aizlieguma atzīmi Ceļu satiksmes drošības direkcijas transportlīdzekļu un to vadītāju valsts reģistrā SIA /Nosaukums B/ piederošajam transportlīdzeklim /TL marka A/, valsts reģistrācijas numurs /reģistrācijas numurs/, nosakot aizliegumu to atsavināt, ieķīlāt un apgrūtināt ar lietu tiesībām, nosakot, ka prasības nodrošinājums sniedzas līdz prasības summai 9320 EUR; noteikt /Nosaukums A/ pienākumu līdz 2022.gada 26.aprīlim iemaksāt tiesu izpildītāja depozīta kontā iespējamos zaudējumus piecu procentu apmērā no prasības summas, tas ir 466 EUR un iesniegt maksājuma uzdevumu tiesā.

[3] Ar Rīgas pilsētas tiesas 2023.gada 15.februāra spriedumu prasība par parāda, līgumsoda un zaudējumu piedziņu apmierināta.

Tiesa nosprieda piedzīt no SIA /Nosaukums B/ par labu /Nosaukums A/ parādu 60 470,96 EUR, līgumsodu 4988,85 EUR, likumiskos procentus 4837,69 EUR par laika periodu no 2021.gada 1.decembra līdz 2023.gada 15.februārim, zaudējumu atlīdzību 9320 EUR, valsts nodevu 2081,16 EUR, ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 5,37 EUR, ar lietas vešanu saistītos izdevumus 3980,87 EUR; noraidīt prasību daļā par nokavējuma procentu piedziņu no zaudējumu atlīdzības summas; noteikt /Nosaukums A/ tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles noslēguma dienai) saņemt no SIA /Nosaukums B/ likumiskos astoņus procentus gadā no piedzītās parāda summas; atmaksāt pēc sprieduma stāšanās likumīgā spēkā /Nosaukums A/ Rīgas apgabaltiesas iecirkņa Nr.58 zvērināta tiesu izpildītāja Jāņa Stepanova depozīta kontā 2021.gada 20.decembrī iemaksātos naudas līdzekļus 3272,99 EUR (maksājuma mērķis "Lēmums lietā Nr.C68532421, iespējamie zaudējumi SIA /Nosaukums B/) un 2022.gada 21.aprīlī iemaksātos naudas līdzekļus 466 EUR (maksājuma mērķis "Lēmums lietā Nr.C68532421, iespējamie zaudējumi SIA /Nosaukums B/).

Spriedums pamatots ar šādiem motīviem.

[3.1] Lietā nav strīda par faktu, ka 2021.gada 29.aprīlī starp /Nosaukums A/ kā pasūtītāju un SIA /Nosaukums B/ kā izpildītāju noslēgts līgums (Pasūtītāja līguma uzskaites Nr.LV_170/07-04-2021-11; Izpildītāja līguma uzskaites Nr.51/2021), ar kuru izpildītāja, saskaņā ar pasūtītājas pasūtījumu un atbilstoši tehniskajai specifikācijai (pielikums Nr.1), piegādā un veic pasažiera lifta 450 kg (6 stāvi) montāžu ēkā /adrese A/, bet pasūtītāja pēc līguma nosacījumiem atbilstošas iekārtas uzstādīšanas pieņem iekārtu īpašumā.

Līgumā puses vienojās, ka iekārtas piegādes un montāžas darbu komplekss ietver: veco lifta kabīņu demontāžu, nodrošinot, ka esošās liftu vadotnes tiek saglabātas un pielāgotas jauno liftu izmantošanai, jauno liftu un aprīkojuma glabāšanu noliktavā pēc saņemšanas no ražotāja līdz montāžai objektā, liftu piegādi līdz objektam un to montāžu, jauno liftu pases un lietošanu instrukciju izstrādi un nodošanu prasītājai, liftu sagatavošanu pārbaudēm no inspicēšanas institūciju puses un piedalīšanos tajās, kā arī to sertificēšanu un reģistrēšanu valsts reģistrā (*līguma 1.2.punkts*).

Iekārtas tehniskajā specifikācijā, kas ir līguma neatņemama sastāvdaļa, norādīta lifta 450/G9 iekārtas specifikācija, materiāli un aprīkojums – durvju tips: šahtas durvis 800 mm platums, 2000 mm augstums, pulvera krāsotas, divu paneļu, automātiskās; kabīnes durvis divu paneļu, automātiskās, 800 mm, 2000 mm augstums, nerūsējošais tērauds; sienas apdare – sienas dizains 2, griestu apdare – nerūsējošais tērauds ar gaismas ķermeņiem, dizains 2, kabīnes priekšpuses paneļu apdare – nerūsējošais tērauds; piezīmēs norādīts – dizains 3 un lifta fotogrāfija.

2021.gada 11.maijā veikti 2021.gada 29.aprīļa līguma grozījumi Nr.1, saskaņā ar kuriem izpildītāja saskaņā ar pasūtītājas pasūtījumu un atbilstoši iekārtas tehniskajām specifikācijām (pielikums Nr.1 un pielikums Nr.2) piegādā un veic pasažiera lifta 450 kg (6 stāvi) un divu pasažieru liftu 630 kg (8 stāvi) montāžu ēkā /adrese A/, bet pasūtītājs pēc līguma nosacījumiem atbilstošas iekārtas uzstādīšanas pieņem iekārtu īpašumā.

Līguma grozījumiem pievienots pielikums Nr.2 – iekārtu tehniskā specifikācija pasažieru elektriskajam liftam 630/G9. Pielikuma 3.punktā "Materiāli un aprīkojums" norādīts durvju tips: šahtas durvis 800 mm platums, 2000 mm augstums, pulvera krāsotas, divu paneļu, automātiskās; kabīnes durvis divu paneļu, automātiskās, 800 mm, 2000 mm augstums, nerūsējošais tērauds; sienas apdare – sienas dizains 2, griestu apdare – nerūsējošais tērauds ar gaismas ķermeņiem, dizains 2, kabīnes priekšpuses paneļu apdare – nerūsējošais tērauds; piezīmēs norādīts – dizains 3 un lifta fotoattēls.

Starp pusēm nav strīda, ka noslēgts uzņēmuma līgums, nodibinot uzņēmuma līguma tiesiskās attiecības, ko regulē Civillikuma

2212.-2229.panta normas.

[3.2] Lietā ir strīds par to, vai atbildētāja ir piegādājusi un uzstādījusi prasītājas objektā lifta iekārtu aprīkojumu un materiālus (apdari) atbilstoši pasūtījumam; vai prasītājai bija tiesības vienpusēji atkāpties no līguma; vai ir noticis saistību izpildes nokavējums atbildētāja vainas dēļ.

[3.2.1] Prasītājas norāda, ka atbilstoši līgumam atbildētājai bija jāpiegādā lifta kabīnes un to aprīkojums (apdare), kas atbilst modelim Nr.VT-109.

2022.gada 22.aprīļa apsekošanas aktā SIA /Nosaukums D/, kura atbilstoši VA /Nosaukums E/ akreditācijas apliecībai atbilst standarta LVS NE ISO/IEC 17020:2012 prasībām un ir kompetenta veikt inspicēšanu no 2022.gada 11.maija līdz 2027.gada 10.maijam, tostarp liftu inspicēšanu no 2017.gada 20.jūnija līdz 2022.gada 19.jūnijam, veicot objektā uzstādīto liftu vizuālo apsekošanu, konstatēja, ka līguma specifikācijas prasības lifta kabīnei pilnībā atbilst liftu ražotāja /Nosaukums F/ interneta mājas lapā esošajam modelim Nr.VT-112, un secināja, ka izpildītāja ir uzstādījusi citu kabīnes modeli. Arī ieskatoties ražotāja mājas lapā secināms, ka uzstādītās liftu kabīnes neatbilst modelim Nr.VT-109, bet daļēji atbilst modelim Nr.VT-112. Salīdzinot iekārtas tehniskajā specifikācijā lifta kabīnes fotoattēlu ar uzstādītajām lifta kabīnēm, redzama būtiska neatbilstība.

Zvērināta tiesu izpildītāja Jāņa Stepanova akts par fakta fiksāciju, kurā veikta liftu iekārtu vizuālā stāvokļa fiksēšana objektā, fotoattēlos Nr.9, 38, 39 redzams, ka lifta kabīnēs ir uzstādīta tikai viena marga, taču paredzētas bija trīs margas pa perimetru, liftu kabīņu pogiekārtas vieta bija paredzēta kabīnes labajā pusē pie durvīm, taču faktiski tās ir uzstādītas vidusdaļā, griestu un apgaismojuma dizains, spoguļi neatbilst specifikācijai.

Tiesas sēdē liecinieks /pers. A/ liecināja, ka no ražotāja saņemtie griesti neatbilda sākotnējam pasūtījumam, ražotājs apsolīja atsūtīt jaunus griestus bez maksas, jo tā bija viņu kļūda. Savukārt liecinieks /pers. B/ liecināja, ka tikai tad, kad praktiski viens lifts pilnībā samontēts un otrs gandrīz, bija iespēja redzēt, ka tur nav stikla spoguļu sienas un margas pa perimetru, bija brūngani spīdīgi stikli.

Novērtējot lietā esošos rakstveida pierādījumus un liecinieku liecības, atzīstams, ka atbildētāja ir piegādājusi un uzstādījusi objektā ražotāja /Nosaukums F/ lifta kabīņu modeli, kas neatbilst līguma, tā grozījumu un pielikumos lifta kabīņu norādītajām materiālu un aprīkojuma prasībām. Proti, atbildētāja ir veikusi patvaļīgus līgumā noteikto liftu kabīņu aprīkojuma un apdares pārgrozījumus.

[3.2.2] Atbildētāja neapstrīd faktu, ka uzstādīto divu lifta kabīņu rāmjiem ir veiktas pārbūves un kabīņu iekšējie izmēri neatbilst līguma pielikuma Nr.2 noteiktajiem rādījumiem. Līguma pielikumā Nr.2 "Pasažieru lifta 450 kg, 6 stāvi" lifta kabīnei ir noteikti šādi izmēri: platums 1000 mm, dziļums 1250 mm, augstums 2100 mm, taču faktiski uzstādītās lifta kabīnes platums ir 1091 mm, dziļums 1412 mm, augstums 2179 mm. "Pasažieru lifta 630 kg, 8 stāvi" lifta kabīnei ir noteikti šādi izmēri: platums 1100 mm, dziļums 1400 mm, augstums 2100 mm, taču faktiski uzstādītās lifta kabīnes platums ir 1091 mm, dziļums 1412 mm, augstums 2179 mm.

Pārbūve un neatbilstības konstatētas 2021.gada 21.oktobra objekta apsekošanas aktā, kura sastādīšanā piedalījās pasūtītājas pārstāvji bez pieaicinātā izpildītājas pārstāvjiem, lai gan izpildītāja tika informēta par objekta apsekošanas laikiem. Arī liecinieks /pers. B/ liecināja, ka lifta konstrukcijas rāmis tika nogriezts īsāks, jo negāja iekšā lifta šahtā, ka izmērā bija par lielu, tāpēc bija jāgriež un jāpārskrūvē.

Tādējādi tiesas ieskatā ir atzīstams, ka atbildētāja ir veikusi patvaļīgus līgumā noteikto liftu izmēru plāna pārgrozījumus.

[3.2.3] Prasītājas ieskatā lifta šahtu vērtnes un ailes neatbilst sākotnēji norunātajam krāsu tonim RAL 7016 MAT GRAY, visām vērtnēm un ailēm ir krāsojuma bojājumi.

No līgumam pievienotās specifikācijas nav secināms par kādu vērtņu un aiļu toni puses vienojās. Liecinieki/pers. B/ un /pers. C/ tiesas sēdē liecināja, ka pirms līguma noslēgšanas 22.aprīlī objektā /Nosaukums G/, kur notika pirmā lifta demonstrācija, ar /pers. A/ vienojušies par pelēku toni lifta šahtas durvju vērtnēm un ailēm.

No liecinieka /pers. B/ liecības izriet, ka tad, kad viens lifts pilnībā bija samontēts, konstatēts, ka aiļu krāsa ir zaļganīga, gaiša, nevis pelēka. Liecinieks/pers. C/ liecināja, ka tika uzstādītas bēšīgas krēma krāsas durvis, kas nav no pelēko toņu krāsu gammas. Sākotnējā krāsu toņa neatbilstību pasūtījumam WhatsApp sarakstē atzinis arī /pers. A/, piedāvājot vienas durvis pārkrāsot. Arī 2021.gada 20.augusta vēstulē, kas adresēta atbildētājai, prasītāja norādīja, ka liftu šahtas durvīm konstatēts tonis, kas neatbilst sākotnēji norunātajam (krāsu toņa kods RAL 7016 MAT GRAY).

Zvērināta tiesu izpildītāja Jāņa Stepanova 2021.gada 21.oktobra aktā par fakta fiksāciju, veicot liftu iekārtu vizuālā stāvokļa fiksēšanu objektā, notikusi neatbilstošā krāsojuma foto fiksācija. Fotoattēlā Nr.6 un Nr.7 redzams, ka durvju vērtnei ir krāsas notecējums, sabiezējums, fotoattēlā Nr.3 un Nr.4 redzams, ka šahtas durvju portāla aile kreisajā pusē nav kvalitatīvi nokrāsota.

Tiesas sēdē liecinieks /pers. A/ liecināja, ka piedāvāja pārkrāsot lifta kabīnes tādā krāsā, kādu prasītāja vēlas, un šim nolūkam atbildētāja būtu nokrāsojusi vienu no lifta kabīnēm. Ja prasītāju apmierinātu tonis, tad nokrāsotu arī pārējās lifta kabīnes.

Tādējādi ir pierādīts, ka puses ir vienojušās par to, ka atbildētāja atrisinās krāsas toņa, skrāpējumu un krāsu notecējumu problēmu, kas secīgi liecina, ka atbildētāja ir veikusi patvaļīgus piegādājamo liftu krāsu toņu pārgrozījumus, turklāt minētās detaļas ir piegādātas un uzstādītas neatbilstošā krāsojuma kvalitātē.

[3.2.4] Atbildētāja nav cēlusi pamatotus iebildumus pret prasītājas apgalvojumiem, ka pilnībā nav demontētas visu veco liftu detaļas šahtā.

No 2021.gada 21.oktobra objekta apsekošanas akta secināms, ka "Pasažieru liftam 630 kg, 8 stāvi", nav uzstādīts jauns reduktors ar motoru, bet vecais reduktors ar motoru nav demontēts. Nav demontētas vecās atsvaru sliedes pilnā apmērā; šahtā joprojām atrodas daļēji demontētas vecā lifta pretsvara sliedes; šahtā joprojām atrodas vecā lifta kabeļi; nav uzstādīta jaunā kabīne; nav demontētas vecās iekārtas atsitējatsperes; mašīntelpā, atverēm grīdā nav izveidoti paaugstinājumi; nav uzstādītas jauno atsvaru sliedes un rāmis; nav uzstādītas cēlējtroses; liftu šahtas apakšā nav uzstādītas kāpnes; nav uzstādīta iekārtas vadības sistēma ar vadojumu; daudzās stāvu durvīs nav uzstādīti durvju slēdzējmehānismi.

2022.gada 22.aprīļa apsekošanas aktā SIA "/Nosaukums D/" konstatēja neizpildītos nepieciešamos darbus lifta sertificēšanai un nodošanai drošā ekspluatācijā, norādot, ka "Pasažieru liftam 450 kg, 6 stāvi" līgumā uzskaitītie darbi ir veikti 85% apjomā; "Pasažieru liftam 630 kg, 8 stāvi" - 70% apjomā un "Pasažieru liftam 630 kg, 8 stāvi" - 30% apjomā. Lifti esošajā tehniskajā stāvoklī nav sertificējami un ekspluatējami.

Savukārt liecinieks /pers. A/ liecināja, ka jauna iekārta ir iemontēta, un ja tā brauc, tad arī, ja tur kaut kas palika nedemontēts, tas netraucē lifta darbību.

[3.2.5] Saskaņā ar līguma 3.1.punktu izpildītājs apņēmās nodrošināt pasūtījuma izpildi saskaņā ar darbu izpildes grafiku (pielikums Nr.3): 1) iekārtu un materiālu piegāde uz izpildītāja noliktavu – 6-8 nedēļu laikā pēc avansa saņemšanas (*līguma 2.2.1.punktu*); 2)

iekārtu uzstādīšanas darbi – 4-6 nedēļu laikā pēc apmaksas saņemšanas (*līguma 2.2.2.punkts*); 3) iekārtu sagatavošana pārbaudēm, inspicēšana un sertificēšana – 1-2 nedēļu laikā pēc iekārtu uzstādīšanas darbu pabeigšanas (*līguma 3.1.punkts*).

Atbilstoši tiesību doktrīnā paustajam viedoklim pierādīšanas pienākuma sadales pamatā ir princips *ei incumbit probatio qui dicit, non qui negat* (jāpierāda un pierādījumi jāsniedz tam, kurš apgalvo, nevis tam, kurš noliedz).

Atbildētājas iebildumi par to, ka līgumā noteikto termiņu kavējumi ir radušies prasītājas rīcības dēļ, kavējot maksājumus, izpildītājai nenodrošinot "darba fronti", ir noraidāmi. Atbildētāja nav fiksējusi objekta stāvokli, uzsākot līguma izpildi.

Atbildētāja 2021.gada 23.jūlijā nosūtīja prasītājai atgādinājumu par 2021.gada 1.jūlija rēķina apmaksu, taču, kā redzams no pušu sarakstes, atbildētāja prasītājai nebija iesniegusi apliecinājumu, ka iekārtas atrodas atbildētājas noliktavā un tās ir gatavas nosūtīšanai uz objektu (*līguma 2.2.2.punkts*). Rēķins tika apmaksāts 2021.gada 23.jūlijā. Atbildētāja nav norādījusi kādā veidā rēķina apmaksa ietekmēja saistību izpildi. Iekārtu uzstādīšanas darbi pēc apmaksas saņemšanas bija jāizpilda ne vēlāk kā līdz 2021.gada 3.septembrim, kas netika izdarīts.

Pretenzijas par "darba frontes" nenodrošināšanu atbildētāja izvirzīja tikai pēc tam, kad saņemtas prasītājas pamatotas pretenzijas. Turklāt prasītāja bija izpildījusi līguma 5.2.punkta noteikumus.

[3.2.6] Lietā nav strīda par faktu, ka prasītāja 2021.gada 22.novembrī, pamatojoties uz Civillikuma 2229.pantu, vienpusēji atkāpās no līguma, par to paziņojot atbildētājai.

Atbildētāja iebilst, ka līguma izbeigšana vienpusēji nav pieļaujama, jo atbilstoši līguma 6.2.punktam līgumu var papildināt, grozīt vai izbeigt līdzējiem savstarpēji vienojoties.

Iepriekš norādīto apstākļu kopsakarā atzīstams, ka līgums priekšlaicīgi izbeigts pasūtītājai vienpusēji atkāpjoties no uzņēmuma līguma uz likuma pamata (*Civillikuma 2229.pants*). Par pierādītiem tiesas ieskatā ir atzīstami minētās tiesību normas piemērošanai norādītie fakti: atbildētāja ir veikusi patvaļīgus līgumā noteikto liftu kabīņu modeļu plāna pārgrozījumus, liftu izmēru pārgrozījumus, liftu krāsu toņu pārgrozījumus, turklāt minētās detaļas ir piegādātas un uzstādītas neatbilstošā krāsojuma kvalitātē, kavēti līgumā noteiktie termiņi.

Vērtējot pasūtītājas prasījumu par jau izdarītas samaksas atprasīšanu, nepieciešams pārbaudīt, vai un kādā apjomā ir izdarīti darbi. Norādītais apstāklis ir priekšnoteikums samaksas atprasīšanai darbu neizpildes gadījumā. Uzņēmuma līgumā pusēm nav aizliegts vienoties par avansa maksājumiem, bet neatkarīgi no tā, vai saskaņā ar līgumu veiktais maksājums ir avansa maksājums vai pēcmaksa, šāds maksājums ir uzskatāms par atlīdzību uzņēmējam Civillikuma 2212.panta izpratnē, tādēļ nav apšaubāmas uzņēmēja tiesības attiecīgo maksu paturēt, ja pasūtījums ir izpildīts un atzīts par labu. Proti, ja maksa par pasūtījumu ir veikta jau pasūtījuma izpildes laikā, tiesai ir jānovērtē, vai samaksa atbilst uzņēmēja paveikto darbu apjomam (*sk. Augstākās tiesas Senāta 2019.gada 26.jūnija sprieduma lietā Nr.SKC-166/2019 7.2.punktu*).

Lietā nav strīda, ka atbilstoši līguma 3.5.punktam puses nav vienojušās par darbu pieņemšanu-nodošanu, jo iekārtu piegādes un montāžas darbu komplekss (pasūtījums) nav izpildīts (*Civillikuma 2213.pants*).

Līguma 2.2.1.punktā iekārtu un materiālu piegāde uz izpildītāja noliktavu noteikta 6-8 nedēļu laikā pēc avansa saņemšanas. Prasītāja līguma 2.2.1.punktā noteikto avansu atbildētājai samaksāja 2021.gada 12.maijā, līdz ar to šis līguma noteikums atbildētājai bija jāizpilda ne vēlāk kā līdz 2021.gada 7.jūlijam. Atbilstoši līguma 2.2.2.punktam iekārtu uzstādīšanas darbi bija jāizpilda 4-6 nedēļu laikā pēc apmaksas saņemšanas. Prasītāja avansu atbildētājai samaksāja 2021.gada 23.jūlijā, līdz ar to šis līguma noteikums atbildētājai bija jāizpilda ne vēlāk kā līdz 2021.gada 3.septembrim.

[3.3] Lietā nav strīda par faktu, ka prasītāja, atbilstoši līguma un tā grozījumu 2.1. un 2.2.1.punktā pielīgtajam, samaksāja atbildētājai 80% no līguma kopējās cenas (75 588,70 EUR) – 60 470,96 EUR.

Pamatojoties uz Civillikuma 2217.pantu, ņemot vērā iepriekš minētos apsvērumus, atzīstams, ka no atbildētājas prasītājai labā piedzenams parāds – avansa veidā samaksātie 60 470,96 EUR.

[3.4] Līguma 3.3.punktā noteikts, ja izpildītājs neizpilda darbu kompleksu laicīgi, pasūtītājs var aprēķināt līgumsodu 0,1% apmērā no līgumcenas par katru nokavēto dienu, bet ne vairāk kā 10% no līgumcenas.

Ņemot vērā, ka saistība nav pienācīgi izpildīta īstā laikā un atbildētāja nav iebildusi pret līgumsoda matemātisko aprēķinu, atzīstams, ka ir pamats no atbildētājas piedzīt līgumsodu 4988,85 EUR, kas aprēķināts par laika periodu no 2021.gada 17.oktobra līdz 2021.gada 22.novembrim, kad prasītāja paziņoja par vienpusēju atkāpšanos no līguma (*Civillikuma 1716., 1717.pants*).

[3.5] Starp /Nosaukums A/ un SIA /Nosaukums C/ 2022.gada 7.martā noslēgts uzņēmuma līgums Nr.2602/2022 par trīs liftu, ar to saistīto iekārtu un konstrukciju demontāžu, iepakošanu, marķēšanu, novietošanu pasūtītāja norādītajā vietā. Puses vienojās par darbu kopsummu 9320 EUR, papildus PVN.

2022.gada 21., 25., 29.martā puses, konstatējot, ka darbi veikti pilnā apjomā, labā kvalitātē, bez termiņa kavējuma, sastādījušas pieņemšanas–nodošanas aktus Nr.1/2602/2022, Nr.2/2602/2022, Nr.3/2602/2022. Prasītāja 2022.gada 22., 29., 30.martā veikusi priekšapmaksas rēķinu apmaksu.

Ņemot vērā tiesas konstatēto atbildētājas vainojamu rīcību, kas ir cēloniskā sakarā ar prasītājai nodarītajiem zaudējumiem, sakarā ar atbildētājas līgumsaistību neizpildi, no atbildētājas piedzenami prasītājai radušies zaudējumi 9320 EUR (*Civillikuma 1770., 1771., 1772., 1775., 1779. un 2229.pants*).

Vienlaikus par noraidāmu atzīstams atbildētājas arguments, ka prasītāja nav saņēmusi būvatļauju esošo lifta iekārtu nomaiņai. Lifti ir iekārtas un to nomaiņa nav būvdarbi Būvniecības likuma izpratnē un šādi darbi nepakļaujas būvniecības tiesiskajam regulējumam, izņēmums būtu tikai gadījumā, ja lifti tiktu ierīkoti ēkā no jauna vai būtu būtiskas izmaiņas uz nesošajām konstrukcijām.

[3.5.1] Prasītāja aprēķinājusi likumiskos procentus sešus procentus gadā no nodarīto zaudējumu summas par laika periodu no prasības grozījumu iesniegšanas tiesā līdz sprieduma izpildei.

Saskaņā ar Civillikuma 1753., 1756.pantā, 1759.panta 1.punktā noteikto, ņemot vērā judikatūrā paustās atziņas (*Augstākās tiesas Civillietu departamenta 2016.gada 4.marta spriedums lietā Nr.SKC-40/2016*), prasība daļā par likumisko nokavējuma procentu piedziņu ir noraidāma.

[3.6] Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 195.pantā, Civillikuma 1759., 1765.pantā noteikto, prasītājai atzīstamas tiesības par laiku no prasības celšanas 2021.gada 1.decembra līdz sprieduma taisīšanai 2023.gada 15.februārim aprēķināt un piedzīt no atbildētājas likumiskos astoņu procentus no pamatparāda summas (60 470,96 EUR) – 4837,69 EUR.

Tāpat prasītājai atzīstamas tiesības par laiku no sprieduma pasludināšanas dienas līdz sprieduma izpildei vai dienai, kad parādnieka mantu pārdod izsolē saņemt astoņus procentus no visas ar tiesas spriedumu piedzītās kapitāla kopsummas, par sprieduma izpildes nokavējumu pēc sprieduma labprātīgas izpildes termiņa beigām, ievērojot Civillikuma 1763.pantā noteikto, ka procentu pieaugums

apstājas, kad vēl nesamaksāto procentu daudzums sasniedzis kapitāla lielumu.

[3.7] Pēc sprieduma stāšanās likumīgā spēkā prasītājai atmaksājami Rīgas apgabaltiesas iecirkņa Nr.58 zvērināta tiesu izpildītāja Jāņa Stepanova depozīta kontā 2021.gada 20.decembrī iemaksātie naudas līdzekļi 3272,99 EUR un 2022.gada 21.aprīlī iemaksātie naudas līdzekļi 466 EUR (*Civilprocesa likuma 140.panta 6.[1] daļa*).

[4] Par šo spriedumu apelācijas sūdzību iesniegusi atbildētāja SIA /Nosaukums B/, lūdzot:

1) noraidīt prasītājas /Nosaukums A/ iesniegto prasību tās (prasības) ar spriedumu apmierinātajā daļā, proti:

- apmierināt prasītājas prasību pret atbildētāju par parāda, līgumsoda un zaudējumu piedziņu;

- piedzīt no atbildētājas par labu prasītājai parādu 60 470,93 EUR, līgumsodu 4988,85 EUR, likumiskos procentus 4837,69 EUR par laika periodu no 2021.gada 1.decembra līdz 2023.gada 15.februārim, zaudējumu atlīdzību 9320 EUR, valsts nodevu 2081,16 EUR, ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 5,37 EUR, ar lietas vešanu saistītos izdevumus 3980,87 EUR;

- noteikt prasītājai tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles noslēguma dienai) saņemt no atbildētājas likumiskos astoņus procentus gadā no piedzītās parāda summas;

- atmaksāt pēc sprieduma stāšanās likumīgā spēkā prasītājai Rīgas apgabaltiesas iecirkņa Nr.58 zvērināta tiesu izpildītāja Jāņa Stepanova depozīta kontā 2021.gada 20.decembrī iemaksātos naudas līdzekļus 3272,99 EUR (maksājuma mērķis "Lēmums lietā Nr.C68532421, iespējamie zaudējumi SIA /Nosaukums B/) un 2022.gada 21.aprīlī iemaksātos naudas līdzekļus 466 EUR (maksājuma mērķis "Lēmums lietā Nr.C68532421, iespējamie zaudējumi SIA /Nosaukums B/).

2) piedzīt no prasītājas par labu atbildētājai visus ar lietas vešanu/izskatīšanu saistītos izdevumus, tajā skaitā, valsts nodevu par apelācijas sūdzības iesniegšanu.

Apelācijas sūdzība pamatota ar turpmāk norādītiem argumentiem.

[4.1] Pirmās instances tiesas spriedums prasības apmierinātajā daļā ir nepamatots un atceļams, jo spriedumā nav ievēroti nedz taisnīguma, nedz saprātīguma principi. Tiesa nav vērtējusi atbildētājas iesniegtos pierādījumus un sniegtās liecības, nav ievērotas Civilprocesa likuma 93.panta un 97.panta pirmās daļas prasības.

[4.2] Prasītāja nepamatoti vienpusēji izbeidza līguma darbību, pamatojot to ar līgumā noteikto darbu termiņa kavējumu.

Līguma 5.2.punktā prasītāja kā pasūtītāja apņēmās 5 darba dienu laikā saskaņot un nodot izpildītājai lifta uzstādīšanas rasējumus (projektu) un nekavēt tā saskaņošanu (*līguma 5.2.4.punkts*); uzrādīt izpildītājai visu ar objekta tehnisko stāvokli nepieciešamo informāciju, kura var jebkādi ietekmēt objekta nesošās konstrukcijas un komunikācijas sakarā ar iekārtas uzstādīšanu objektā (*5.2.6.punkts*). Līguma pielikums Nr.3 "Darbu izpildes grafiks" noteic, ka darbu izpildes grafiks ir spēkā no brīža, kad pasūtītāja izpilda līguma 2.2.1., 2.2.2. un 5.2.punktā noteiktās saistības.

Prasītāja jau sākotnēji kavēja veicamos maksājumus, kā rezultātā atbildētāja 2021.gada 23.jūlijā nosūtīja atgādinājumu par līguma izpildi.

Tāpat 2021.gada 11.augustā un 28.septembrī atbildētāja nosūtīja prasītājai atgādinājumu ar lūgumu nodrošināt līguma "darba fronti" saskaņā ar līguma noteikumiem (*līguma 5.2.punkts*).

Atbildētāja vērsās Rīgas domes Pilsētas attīstības departamentā ar lūgumu sniegt visu nepieciešamo informāciju. No Rīgas domes Pilsētas attīstības departamenta 2022.gada 4.marta atbildes redzams, ka būvprojekta realizācijas risinājumi neparedz lifta izbūvi objektā. Savukārt no 2022.gada 17.marta atbildes redzams, ka nevienā no departamenta rīcībā esošajām būvniecības iecerēm attiecībā uz nekustamo īpašumu /adrese A/, nav paredzēta lifta izbūve.

Arī Patērētāju tiesību aizsardzības centra 2022.gada 28.jūlija paziņojumā Nr.8-6/6356 (par liftu papildus funkcijām un citiem ar būvniecības regulējumu saistītajiem jautājumiem) ir skaidri/nepārprotami norādīts uz tiesību normu pareizu piemērošanu, vēršot uzmanību, ka, veicot lifta rekonstrukciju vai nomaiņu, papildu Ministru kabineta 2016.gada 5.aprīļa noteikumu Nr.206 "Liftu un to drošības sastāvdaļu projektēšanas, ražošanas un liftu uzstādīšanas un atbilstības novērtēšanas noteikumi" (*turpmāk – Noteikumi Nr.206*) prasībām, jāņem vērā arī būvniecības procesa regulējums (piemēram, izmaiņas šahtas un mašīntelpas norobežojošajās konstrukcijās, lifta radītās slodzes uz būves konstrukcijām u.c.).

Tātad līgumā norādītais darbu izpildes kavējums ir radies tieši prasītājas nevis atbildētājas vainas dēļ. Proti, prasītāja nav ievērojusi Civillikuma 1.pantā noteikto pušu sadarbības pienākumu (*sk. arī Eiropas Kontraktu tiesību principu pantu 1:202 "Pienākums sadarboties"*), kā arī 2014.gada 26.februāra Eiropas Parlamenta un padomes direktīvas 2014/33/ES par dalībvalstu tiesību aktu saskaņošanu attiecībā uz liftiem un liftu drošības sastāvdaļām 6.pantu (*sk. arī līguma 5.2.7.punktu*). Secīgi prasītājas atsauce uz līguma izbeigšanu termiņa kavējuma dēļ ir nekorekta.

[4.3] Līgumā noteiktos darbus atbildētāja izpildīja par aptuveni 95,43% - vecie lifti tika demontēti un izvesti no objekta, jaunie lifti tika piegādāti uz objektu un lielākajā daļā uzstādīti.

[4.3.1] Prasītājas 2021.gada 21.oktobrī vienpusēji veiktā objekta apsekošana nav objektīva un ir vērtējama kritiski.

Par prasītājas organizēto objekta apsekošanu atbildētājai tika paziņots dienu iepriekš, tas ir, 2021.gada 20.oktobrī. Atbildot uz paziņojumu, atbildētāja 2021.gada 20.oktobrī nosūtīja prasītājai lūgumu Nr.I-86, kurā norādīja, ka atbildētājas pieaicinātajam zvērinātam advokātam, zvērinātam tiesu izpildītājam, sertificētam ekspertam bīstamo iekārtu atbilstības novērtēšanas sfērā, nav iespējams ierasties uz tikšanos 21.oktobrī noslodzes dēļ un piedāvāja pārnest tikšanos uz nākošās nedēļas ceturtdienu vai piektdienu, jebkurā prasītājai ērtā laikā. Neskatoties uz atbildētājas lūgumu, prasītāja vienpusēji veica objekta apsekošanu un sastādīja objekta apsekošanas aktu par prasītājas vienpusēji konstatētiem trūkumiem, pieņēmumiem, iespējamām neatbilstībām līguma noteikumiem.

Par to, ka prasītājas veiktā objekta vienpusēja apsekošana, kas veikta bez atbildētājas klātbūtnes, nepieaicinot personas ar speciālu izglītību nedz būvniecības jomā, nedz liftu, kā bīstamo iekārtu jomā, nav objektīva un vērtējama kritiski, atbildētāja norādīja 2021.gada 5.novembra atbildē uz pirmstiesas brīdinājumu.

[4.3.2] Kā pierādījums nav pieņemams un kritiski vērtējams SIA "/Nosaukums D/" 2022.gada 22.aprīļa objekta apsekošanas akts.

Apsekošanas aktā norādīts, ka atbildētāja ir veikusi līgumā uzskaitītos darbus: liftam Nr.1 "Pasažieru lifts 450 kg, 6 stāvi" 85% apmērā; liftam Nr.2 "Pasažieru lifts 630 kg, 8 stāvi" 70% apmērā; liftam Nr.3 "Pasažieru lifts 630 kg, 8 stāvi" 30% apmērā. Atbildētājas ieskatā faktiski procentuālais darbu veikšanas apjoms ir lielāks nekā aktā norādīts, tomēr arī speciālists aktā ir apstiprinājis, ka darbi objektā ir veikti atbilstoši līguma prasībām, bet nav paveikti pilnā apmērā.

No apsekošanas akta parakstu sadaļas redzams, ka apsekošanu ir veicis /amats A/ /pers. D/, norādot savu piederību SIA /Nosaukums D/, bet, nepievienojot pierādījumus, kas šo faktu apliecina, tas ir, nenorādot tieši kādas akreditētas institūcijas vārdā /pers. D/ rīkojās, nepievienojot arī viņa kompetenci apliecinošus dokumentus. Apsekošanas akts nav noformēts uz SIA /Nosaukums D/

veidlapas, ar apsekošanas akta veidlapas datuma un identifikācijas numura norādi. Tajā nav norādes uz SIA /Nosaukums D/ kā apsekošanas veicēju, ka apsekošana veikta saskaņā ar tās metodiku.

Saskaņā ar /Nosaukums E/ datiem SIA/Nosaukums D/ apsekošanas laikā nebija akreditēta inspekcijas veikšanai atbilstoši Ministru kabineta 2020.gada 17.novembra noteikumu Nr.679 "Liftu un vertikālo cēlējplatformu drošības un tehniskās uzraudzības noteikumi" (*turpmāk - Noteikumi Nr.679*) normām, tādejādi nebija tiesīga veikt apsekošanas aktā norādītās darbības.

Par apsekošanas akta nepatiesumu liecina arī fakts, ka, atbilstoši pašas prasītājas iesniegtajiem prasības grozījumiem un to pielikumiem, SIA /Nosaukums C/ liftu demontāžas darbus ir paveikusi jau 2022.gada martā, bet objekta apsekošana veikta un apsekošanas akts sastādīts aprīļa beigās.

[4.3.3] Atbildētājai lietas ietvaros nebija iespējas ar kvalificēta un atzīta eksperta liecībām pierādīt savas argumentācijas pareizību un pamatotību, jo tiesa atbildētājas lūgumu piešķirt liftam lietisko pierādījumu statusu un Civilprocesa likumā noteiktā kārtībā nozīmēt ekspertu neizvērtēja mēnesi, kā rezultātā lifti tika izjaukti un atbildētājas lūgums noraidīts.

[4.4] Liftu demontāžai prasītāja 2022.gada 7.martā noslēdza uzņēmumu līgumu Nr.2602/2022 ar SIA /Nosaukums C/.

Atbilstoši Lursoft datiem SIA /Nosaukums C/ pamatdarbības veids ir atkritumu un lūžņu vairumtirdzniecība. Tā ir mazkapitāla sabiedrība ar reģistrēto un apmaksāto pamatkapitālu tikai 56 EUR un nekad nav bijusi PVN maksātāja, 2021.gada beigās izslēgta no mikrouzņēmumu nodokļa maksātāju reģistra. Tās kopējie maksājumi valsts kopbudžetā 2021.gadā norādīti 4,20 EUR, iedzīvotāju ienākuma nodoklis 0,01 EUR un Valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas 0,02 EUR. Savukārt no gada pārskata secināms, ka tai nav materiāltehniskās bāzes šādu darbu veikšanai, bilances aktīvu daļā ir norādīti tikai pavisam nelieli naudas līdzekļi, uzņēmums strādā ar zaudējumiem, tam ir negatīvs pašu kapitāls, kas norāda uz SIA /Nosaukums C/ maksātnespējas pazīmēm. Minētais rada šaubas par to, vai SIA /Nosaukums C/ bija materiāltehniskie līdzekļi un darbinieki šā darba veikšanai un vai sabiedrība šos darbus vispār veica.

Nav izprotama pakalpojuma sniegšanas cena. Atbilstoši SIA /Nosaukums C/ mājas lapā norādītajai informācijai pilnībā uzstādītiem liftiem liftu demontāžas cena ir 180 EUR par stāvu, kas konkrētajā gadījumā būtu 3960 EUR, nevis 9320 EUR. No lietas materiāliem pievienotās prasītājas e-pasta sarakstes ar SIA /Nosaukums H/ par izmaksām liftu demontāžai redzams, ka prasītāja varēja atrast darbu veicēju par vairāk kā pus otru reizi mazāku cenu (5000 EUR plus PVN), nekā SIA /Nosaukums C/ piedāvātā cena. Minētais liecina par apzinātu un ļaunprātīgu pakalpojuma sniegšanas cenas palielināšanu, kā arī prasītājas, iespējams apzinātu, paviršību pakalpojuma sniedzēja SIA /Nosaukums C/ izvēlē.

[4.5] Kā pierādījums civillietā nav izmantojams un ir kritiski vērtējams SIA /Nosaukums I/ 2022.gada 15.jūlija atzinums.

SIA /Nosaukums I/ nav akreditēta ekspertīzes veikšanai. Atzinums ir sastādīts paviršu, satur pretrunas, kā arī nepilnus un nepareizus slēdzienus.

[4.5.1] Atzinumā norādīts, ka lifta šahtas sienas izbūvētas no silikāta ķieģeļu mūra 380 mm biezumā.

Savukārt zvērināta tiesu izpildītāja Jāņa Stepanova 2021.gada 21.oktobra aktā par fakta fiksāciju (fotogrāfijās Nr.30, Nr.43, Nr.50, Nr.56, Nr.57, Nr.58) redzams, ka starpsiena starp liftiem L2 un L3 vispār neeksistē. Visā lifta šahtas augstumā ar mērķi sadalīt liftu slodzi, ir uzstādītas metāla sijas ar konkrētu soli, kas atzinumā nav vērtēts. Tāpat lifta L3 labās puses siena, aiz kā atrodas ēkas ventilācijas kanāli, visā lifta šahtas augstumā ir nevis 38 cm bieza, bet tikai aptuveni 12 cm bieza.

[4.5.2] Atzinumā norādītais, ka pārsegums ir no dobiem paneļiem, neatbilst patiesībai. Lifta mašīnbūves pārsegums ir no monolīta betona un bez precīzas tehniskās dokumentācijas nav saprotams, kādu slodzi tas var turēt. Šis fakts atbildētājai ir zināms, jo, lifta montāžas darbu veikšanai bija nepieciešams veikt urbumus lifta mašīntelpas pārsegumā jaunu lifta iekārtu novietošanai. Tas redzams zvērināta tiesu izpildītāja Jāņa Stepanova 2021.gada 21.oktobra akta par fakta fiksāciju fotogrāfijās Nr.5 un Nr.27.

[4.5.3] Atzinumā norādīta jauno liftu celtspēja (bez dinamiskuma koef./ar 1,4 dinamiskuma koeficientu), taču nav saprotams, no kādas tiesību normas ir ņemts un kādā veidā vispār ir noteikts dinamiskuma koeficients. Aprēķinu metodoloģija pilnībā neatbilst Noteikumu Nr.206 304.punktā noteiktajam.

[4.6] Pirmās instances tiesa nav vērtējusi atbildētājas iesniegtos pierādījumus un sniegtās liecības, tajā skaitā, 2022.gada 19.septembrī iesniegtos paskaidrojumus kopā ar iesniegto projekta tehnisko dokumentāciju.

[4.6.1] 2014.gada 26.februāra Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2014/33/ES par dalībvalstu tiesību aktu saskaņošanu attiecībā uz liftiem un liftu drošības sastāvdaļām 2.pantā dotas direktīvā lietoto vārdu "lifts", "kabīne", "tehniskā specifikācija" definīcijas.

Līguma 1.1.punktā, 1.2.punktā un tā apakšpunktos ir definēts līguma priekšmets, veicamo darbu apjoms.

Definīcija "tehniskā specifikācija" ir speciālā tiesību norma, ar kuru kopsakarā ir jāiztulko Civillikuma 2229.pantā lietotais jēdziens "plāns" un kas ir šī plāna patvaļīga pārgrozīšana.

Ar vārdu "plāns" saprot noteikumus par pasūtījuma izpildes tehnisko veidu un sasniedzamā rezultāta raksturojumu. Tehniskas ierīces izgatavošanas plāna pārgrozīšana var izpausties tādos risinājumos, kas neiederas jau esošajā tehnoloģiskajā procesā. (*K.Torgāns. Saistību tiesības. Rīga, Tiesu namu aģentūra, 357.-358.lpp.*).

[4.6.2] Tiesa nav vērtējusi, vai uzstādīto liftu tehniskās prasības un sasniedzamais un sagaidāmais rezultāts atbilst līguma priekšmetam un tehniskai specifikācijai. Ja strikti runā par līguma priekšmetu (*piegādā un veic "Pasažiera lifta 450 kg, 6 stāvi" un divu "Pasažieru liftu 630 kg, 8 stāvi" montāžu*), tad tas līguma ietvaros ir izpildīts. Pabeigt līgumu neizdevās tieši prasītājas bezdarbības dēļ, neietverot savstarpēji noslēgtā līguma pienākumus par informācijas un dokumentācijas sniegšanu.

[4.6.3] Izvērtējot līguma pārkāpuma būtiskumu, ir jāvērtē pārkāpuma kaitīgums un tas, vai izdarītais kaitīgums ir būtiski ietekmējis līdzēja intereses, tostarp izvērtējot, vai izdarītais kaitīgums nav novēršams. Tādu preču piegāde, kas neatbilst līguma prasībām, nepieļauj līguma izbeigšanu, ja pircējam ir iespējams preci saprātīgi izmantot. Arī konkrētā gadījumā, kā to tiesas sēdē norādīja pati prasītāja, pēc būtības vienīgā atšķirība bija lifta kabīnes griesti, kas bija atsūtīti nedaudz savādāki, nekā redzams fotogrāfijā. Tas nav uzskatāms par būtisku kaitējumu, kā rezultātā būtu radusies nepieciešamība izbeigt līgumu.

[5] Prasītāja /Nosaukums A/ (*pilnvarotais pārstāvis zvērināts advokāts Henrijs Niedra*) iesniegusi rakstveida paskaidrojumus par apelācijas sūdzību, lūdzot apelācijas sūdzību pilnā apjomā noraidīt un prasītājas prasību sprieduma pārsūdzētajā daļā apmierināt.

Paskaidrojumā norādīti šādi argumenti.

[5.1] Nav korekts atbildētājas arguments, ka prasītāja nepamatoti izbeidza līguma darbību, pamatojot to ar līgumā noteikto darbu termiņu kavējumu.

Prasītāja vienpusēji atkāpās no līguma, pamatojoties uz Civillikuma 2229.panta otro daļu, kas noteic pasūtītāja tiesības vienpusēji atkāpties no uzņēmuma līguma, ja uzņēmējs ir patvarīgi pārgrozījis plānu. Proti, izpildītāja piegādāja un uzstādīja objektā citu lifta iekārtu - modeli Nr.VT-112 (pasūtīts bija modelis Nr.VT-109) un materiālus (apdari) nekā noteikts līguma pielikumā Nr.1 un pielikumā

Nr.2; uzstādīto divu lifta kabīņu rāmjiem veica pārbūves un kabīņu iekšējie izmēri neatbilda līguma pielikumā Nr.2 noteiktajiem rādījumiem; lifta šahtu vērtnes un ailes neatbilda sākotnēji noteiktajam krāsu tonim, visām vērtnēm un ailēm ir krāsojuma bojājumi; nav pilnībā demontētas visu veco liftu detaļas šahtā; nav pabeigti virkne līgumā paredzēto darbu. Minētais, kā arī liecinieka /pers. A/, atbildētājas vienīgā valdes locekļa, sniegtā liecība pierāda, ka atbildētāja patvaļīgi pārgrozīja plānu, piegādāja prasītājai cita modeļa liftus, ne tos, kuri tika pasūtīti, kam ir izšķiroša nozīme konkrētā strīda izšķiršanā. Šos faktus spriedumā konstatēja arī pirmās instances tiesa un atbildētāja apelācijas sūdzībā tos nav apstrīdējusi.

[5.2] Nepamatots un pretējs lietas faktiskajiem apstākļiem ir atbildētājas norādītais, ka atbildētājas līgumsaistību izpildes kavējumā ir vainojama prasītāja, jo neizpildīja savas līgumsaistības (*līguma 2.2.1., 2.2.2.punkts*).

[5.2.1] Prasītāja nav kavējusi līguma 2.2.1.punktā noteikto maksājumu samaksu. Līguma 2.2.2.punktā noteiktā maksājuma samaksas priekšnoteikums bija atbildētājas paziņojuma saņemšana par nepieciešamo remonta, rezerves daļu un iekārtu gatavību nosūtīšanai uz objektu. Atbildētāja šādu paziņojumu iesniedza tikai 2021.gada 23.jūlijā.

[5.2.2] Prasītāja ir izpildījusi līguma 5.2.punkta noteikumus. Uzsākot līgumā noteiktos darbus, prasītāja iesniedza atbildētājai visu informāciju un dokumentus, ko atbildētāja prasīja un kas tai interesēja. Pretenzijas par "darba frontes" nenodošanu, nenorādot konkrēti ko prasītāja nav izpildījusi, atbildētāja sāka izvirzīt tikai pēc tam, kad prasītāja jau vairākkārtīgi bija nosūtījusi atbildētājai pretenzijas par konstatētajiem trūkumiem un neatbilstībām. Pretenzijas par būvniecības dokumentāciju atbildētāja pirmo reizi izteica tikai pirmās instances tiesā, kas liecina par šo iebildumu nepamatotību.

Jāņem vērā, ka lifti ir iekārtas un to nomaiņa nav būvdarbi Būvniecības likuma izpratnē, šādi darbi nepakļaujas būvniecības tiesiskajam regulējumam. Izņēmums būtu tikai tad, ja lifti tiktu ierīkoti ēkā no jauna vai, ja būtu būtiskas izmaiņas uz ēkas nesošajām konstrukcijām. No SIA /Nosaukums I/ atzinuma izriet, ka liftiem celtspējas palielināšanās nenozīmē, ka uz nesošajām konstrukcijām notiek kādas izmaiņas. Tā kā lifts nav būve un objektā ar lifta iekārtas nomaiņas darbiem netiek veikta būvniecība, prasītājai attiecībā uz liftu nomaiņu nebija jāiesniedz būvvaldē nekāda būvniecības dokumentācija. Rīgas domes Pilsētas attīstības departaments, veicot ēkas apsekošanu, lai pārbaudītu darbu tiesiskumu saistībā ar liftu izbūvi, pārkāpumus nav konstatējis (*sk. 2022.gada 17.marta vēstuli*).

Atbildētājas rīcība ir negodprātīga, pretēja Civillikuma 1.pantā nostiprinātajam labas ticības principam. Šobrīd atbildētāja apgalvo, ka nekādu būvniecības dokumentāciju nav saņēmusi, taču 2021.gada 28.septembrī atbildētāja savā vēstulē Nr.I-81 prasītājai sniedza informāciju, ka atbildētāja ir iesniegusi dokumentāciju liftu sertifikācijai.

[5.2.3] Atbildētāja nepamatoti norāda, ka prasītāja nav ievērojusi *pacta sunt servanda* principu un/vai labas ticības principu. Tieši prasītāja nemitīgi aicināja atbildētāju novērst konstatētos trūkumus un neatbilstības, norādīja uz atbildētājas termiņa kavējumiem, ko apliecina lietas materiālos esošā pušu sarakste. Savukārt atbildētāja tā vietā, lai konstruktīvi risinātu radušos situāciju, vilcināja laiku, cenšoties panākt, lai prasītāja faktiski sedz visus izdevumus par neatbilstoši piegādāto liftu neatbilstību novēršanu, tādējādi sadārdzinot liftu piegādes un uzstādīšanas izmaksas (*Civillikuma 2229.panta pirmā daļa*).

[5.2.4] Apelācijas sūdzībā norādītais, ka atbildētāja bija izpildījusi līgumsaistības 95,43% apmērā, ir atbildētājas vienpusējs izdomājums un interpretācija, kas nav pamatota ar pierādījumiem lietā.

[5.3] Nav pamatots atbildētājas apgalvojums, ka prasītājas 2021.gada 21.oktobrī veiktā objekta apsekošana nav objektīva un ir vērtējama kritiski.

[5.3.1] Prasītāja jau 2021.gada 15.novembra vēstulē aicināja atbildētāju informēt prasītāju par trīs iespējamiem objekta apsekošanas laikiem laika periodā līdz 2021.gada 22.oktobrim, taču atbildētāja tā arī nenorādīja konkrētu laiku. Lietā nav strīda, ka prasītāja uzaicināja atbildētāju uz objekta apsekošanu 21.oktobrī, tomēr atbildētāja uz to neieradās. Atbildētājai nebija nekādu šķēršļu ierasties uz prasītājas organizēto objekta apsekošanu un objekta apsekošanas aktā norādīt savas piezīmes par to, kuriem prasītājas izveidotās komisijas konstatētajiem trūkumiem un neatbilstībām piekrīt vai nepiekrīt. Atbildētāja ir lietpratēja un profesionālis liftu uzstādīšanas jomā, līdz ar ko neiztur kritiku argumenti, ka tā nebūtu pati spējīga, bez kādiem citiem speciālistiem, pēc būtības izvērtēt, nokomentēt prasītājas norādītos trūkumus un neatbilstības.

[5.3.2] Tiesa ir atzinusi, ka atbildētāja veica patvaļīgus līgumā noteikto lifta kabīņu aprīkojuma un apdares pārgrozījumus. Atbildētāja apelācijas sūdzībā to nav apstrīdējusi.

Plāna patvaļīga pārgrozīšana no atbildētājas puses ir konstatēta ne vien 2021.gada 21.oktobra prasītājas izveidotas komisijas objekta apsekošanas atzinumā, bet arī pušu savstarpējās sarakstēs, zvērināta tiesu izpildītāja Jāņa Stepanova 2021.gada 21.oktobra sastādītajā aktā par faktu fiksāciju, SIA /Nosaukums D/ 2022.gada 22.aprīļa objekta apsekošanas aktā, kā arī tas apstiprinās ar liecinieku liecībām. Atbildētājas vienīgais valdes loceklis /pers. A/ savā liecībā ir atzinis ar līgumu noteiktā plāna patvaļīgu pārgrozīšanu no atbildētājas puses.

[5.4] Nepamatots ir atbildētājas apgalvojums, ka SIA /Nosaukums D/ objekta apsekošanas akts būtu vērtējams kritiski vai nebūtu pieļaujams.

[5.4.1] Objekta apsekošanas aktā secināts, ka faktiski piegādātie un daļēji uzstādītie lifti neatbilst līguma specifikācijā norādītajam lifta modelim. Proti, līguma specifikācijā ir paredzēts piegādāt un uzstādīt objektā lifta modeli Nr.VT-109, bet faktiski dabā ir uzstādīts cits modelis – Nr.VT-112.

SIA /Nosaukums D/ speciālists aktā ir konstatējis kādā apmērā darbi ir paveikti, lai no tā izdarītu attiecīgus secinājumus par to, vai atbildētājas uzstādītos liftus varētu nodot liftu sertifikācijai, papildus uzskaitot kādus darbus vēl ir jāpaveic, lai liftus būtu iespējams sertificēt, neatkarīgi no tā vai tie piegādāti atbilstoši līguma specifikācijai vai nē. Līdz ar to nevar piekrist atbildētājas viedoklim, ka speciālists aktā ir apstiprinājis, ka darbi objektā ir veikti atbilstoši līguma prasībām.

Atbildētāja šādus argumentus jau izvirzīja pirmās instances tiesā un tiesa spriedumā tos vispusīgi, pilnīgi un objektīvi ir izvērtējusi, atzīstot par nepamatotiem. Apelācijas sūdzībā nav norādīts, kā izpaužas tiesas spriedumā izdarīto secinājumu nepareizība.

[5.4.2] SIA /Nosaukums D/ darbinieks /amats A/ /pers. D/ objekta apsekošanu veica uz prasītājas dotā darba uzdevuma pamata, ko apliecina SIA /Nosaukums D/ atbildes vēstule uz 2022.gada 20.maija atbildētājas pārstāvja pieprasījumu. Faktu, ka prasītāja ir devusi uzdevumu veikt apsekošanu, apliecina SIA /Nosaukums D/ 2022.gada 22.aprīļa rēķins un 2022.gada 25.aprīļa bankas maksājuma uzdevums.

[5.4.3] Nepamatots ir atbildētājas apgalvojums, ka SIA /Nosaukums D/ nebija tiesīga veikt 2022.gada 22.aprīļa objekta apsekošanas aktā norādītās darbības.

Objekta apsekošana nav saistīta ar akreditētu tehnisko pārbaudi – inspekciju. Akreditētu tehnisko apsekošanu un inspekciju veic inspekcijas veicējs, kas sertificē pabeigtus liftus un reģistrē tos bīstamo iekārtu reģistrā. Tā kā SIA /Nosaukums D/ neveica akreditētu tehnisko pārbaudi – inspekciju, tās veiktajai apsekošanai nav saistošas akreditācijas prasības.

Turklāt SIA /Nosaukums D/, atbilstoši VA /Nosaukums E/ akreditācijas apliecībai, atbilst standarta LVS NE ISO/IEC 17020:2012 prasībām un ir kompetenta veikt inspicēšanu no 2022.gada 11.maija līdz 2027.gada 10.maijam, tostarp liftu inspicēšanu no 2017.gada 20.jūnija līdz 2022.gada 19.jūnijam.

[5.4.4] Nepamatots ir atbildētājas norādītais, ka par objekta apsekošanas akta nepatiesumu liecina fakts, ka SIA /Nosaukums C/ liftu demontāžas darbus paveica jau 2022.gada martā, bet objekta apsekošana veikta un objekta apsekošanas akts sastādīts aprīļa beigās.

SIA /Nosaukums D/ objekta apsekošanu veica 2022.gada martā pirms liftu demontāžas darbu uzsākšanas. Šo faktu apliecina 2022.gada 22.aprīļa apsekošanas aktā norādītais, ka, piemēram, liftu modeļu salīdzināšana ražotāja interneta mājaslapā veikta 2022.gada 24.martā (nevis aprīlī).

[5.5] Atbildētājas lūgums par lietisko pierādījumu statusa piešķiršanu liftiem neatbilda Civilprocesa likuma 7.nodaļā noteiktajiem pierādīšanas līdzekļiem, Civilprocesa likuma 94.pantam, 95.panta otrajai daļai, jo īpaši 121.pantam, ko pirmās instances tiesa, noraidot lūgumu, pareizi un pamatoti bija izvērtējusi.

[5.6] Nepamatoti atbildētāja apšauba SIA /Nosaukums C/ spēju demontēt atbildētājas daļēji uzstādītos liftus un prasītājas prasīto zaudējumu atlīdzību.

[5.6.1] Atbildētājas norādītajiem iebildumiem attiecībā uz Lursoft datiem par SIA /Nosaukums C/ nav nekādas nozīmes esošā strīda atrisināšanai. SIA /Nosaukums C/ kā darbības veids reģistrēta ne tikai atkritumu vai lūžņu vairumtirdzniecība, bet arī nolietotu iekārtu, ierīču un mašīnu izjaukšana un citur neklasificēti specializētie būvdarbi, kas pilnībā atbilst veiktajiem darbiem objektā. Atbildētājas paustās šaubas par to, vai SIA /Nosaukums C/ vispār šos darbus ir veikusi, ir atbildētājas vienpusēja un tai vēlama interpretācija, kas nav pamatota ne ar kādiem pierādījumiem.

Ar prasītājas un SIA /Nosaukums C/ starpā noslēgto līgumu, darbu pieņemšanas-nodošanas aktu, prasītājai izrakstīto rēķinu un banku maksājumu izdruku ir apstiprinājies fakts, ka SIA /Nosaukums C/ darbus objektā veica un darījums ir izpildīts. Tā kā atbildētāja nav darījuma puse, tai nav tiesību apstrīdēt šo darījumu.

[5.6.2] Nepamatots ir atbildētājas apgalvojums par SIA /Nosaukums C/ veikto liftu demontāžas darbu cenu apzinātu palielināšanu.

Veikto demontāžas darbu izmaksas atbilst tirgus cenām.

No prasītājas 2022.gada 5.augusta e-pasta vēstulēm profesionāliem liftu uzstādītājiem SIA /Nosaukums J/ un SIA "/Nosaukums H/ par atbildētājas uzstādīto liftu demontāžas izmaksām un abu uzņēmumu atbildes vēstulēm redzams, ka SIA /Nosaukums J/ viena stāva demontāžas izmaksas ir aptuveni 999 EUR, savukārt SIA /Nosaukums H/ izmaksas varētu būt 8000 EUR un papildus PVN. Tātad SIA /Nosaukums C/, kura nebija PVN maksātāja, piedāvātā cena bija zemāka un ekonomiski izdevīgāka.

Jāņem vērā, ka, lai samazinātu zaudējumus, 2022.gada 28.janvāra vēstulē prasītāja aicināja pašu atbildētāju demontēt tās daļēji uzstādītos liftus, bet atbildētāja atteicās to darīt.

[5.6.3] Tātad tiesa spriedumā ir pareizi konstatējusi atbildētājas vainojamu rīcību, kas ir cēloniskā sakarā ar nodarītajiem zaudējumiem un ar atbildētājas līgumsaistību nepienācīgu izpildi un negodprātīgo rīcību.

[5.7] Nepamatoti ir atbildētājas iebildumi attiecībā uz 2022.gada 15.jūlija SIA /Nosaukums I/ atzinumu.

SIA /Nosaukums I/ būvspeciālista /pers. E/ atzinums ir nevis ekspertīze, bet gan projektēšanas aprēķinu veikšana. Būvspeciālists /pers. E/ ir sertificēts ēku konstrukciju projektēšanā, bet SIA /Nosaukums I/ reģistrētā darbības sfēra ir ēku konstrukciju projektēšana.

[5.8] Nav pamatots atbildētājas apgalvojums, ka pirmās instances tiesa nav vērtējusi atbildētājas iesniegtos pierādījumus un sniegtās liecības.

Visi atbildētājas apelācijas sūdzībā paustie iebildumi un argumenti tika izteikti jau pirmās instances tiesā un, pretēji atbildētājas apgalvotajam, tiesa, atbilstoši Civilprocesa likuma 97.pantam, ir vispusīgi, pilnīgi un objektīvi pārbaudījusi un novērtējusi visus pierādījumus, pareizi konstatējusi lietā esošos faktus un pareizi ir novērtējusi pierādījumus, kā arī ir sniegusi pareizu lietas apstākļu juridisko novērtējumu. Atbildētāja apelācijas sūdzībā pretēji Civilprocesa likuma 416.panta pirmās daļas 5.punktam nav norādījusi, kā izpaužas pirmās instances tiesas sprieduma nepareizība.

[5.9] Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2014/33/ES, uz kuru atsaukusies atbildētāja, nav speciālā tiesību norma, jo direktīvas, atšķirībā no regulām, nav saistošas dalībvalstīm. Minētā direktīva ir transponēta Noteikumos Nr.206, kuri nosaka kārtību un prasības liftu drošuma aspektā. Pasūtījuma izpildes tehniskais veids un sasniedzamais rezultāts ir plašāks jēdziens par jēdzienu "tehniskā specifikācija" gan minētās direktīvas, gan nacionālo normatīvo aktu izpratnē.

[5.10] Tiesa spriedumā ir pareizi konstatējusi, ka atbildētāja ir piegādājusi prasītājai lifta kabīņu modeli, kas neatbilst līgumam, kā arī veikusi patvaļīgus līgumā noteikto lifta kabīņu aprīkojuma un apdares, liftu izmēru un liftu krāsu toņu pārgrozījumus, liftu detaļas ir piegādātas un uzstādītas neatbilstošā krāsojuma kvalitātē. Atbildētāja šos tiesas spriedumā izdarītos konstatējumus, kas tieši neatbilst līgumam un ir pārgrozīts, apelācijas sūdzībā nav apstrīdējusi.

Atbildētāja cenšas pieturēties pie uzskata, ka "plāns" nav uzskatāms par pārgrozītu, ja ir piegādāti lifti kā tādi, kas tehniski veiktu tikai lifta funkciju un atbilstu drošības prasībām, neatkarīgi no tā, vai ir piegādāts pavisam cits lifta modelis, lifta kabīņu aprīkojums un apdare atšķiras no pasūtītā, krāsas tonis neatbilst pušu panāktajai vienošanās, piegādāto lifta kabīņu izmēri neatbilst pasūtītajiem izmēriem, lifta kabīņu pogiekārtas atrodas otrā pusē, kur funkcionāli to lietošana vairs nav ērta, arī krāsojums ir nekvalitatīvs.

Tādējādi nepārprotami ir secināms, ka ne vien pasūtījuma izpildes tehniskais veids atšķiras un ir patvaļīgi pārgrozīts, bet arī izpildījums neatbilst sasniedzamā rezultāta raksturojumam.

[5.11] Prasītāja paskaidrojumu par apelācija sūdzību pielikumā pievienojusi trīs dokumentus: Lursoft izdruku par SIA /Nosaukums C/; izdrukas no Būvniecības informācijas sistēmas par būvspeciālistu /pers. E/ un būvkomersantu SIA /Nosaukums I/.

[6] Ar Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijas tiesneses 2023.gada 12.aprīļa lēmumu lietā ierosināta apelācijas tiesvedība un lieta nolikta izskatīšanai rakstveida procesā.

Ar Augstākās tiesas priekšsēdētāja 2023.gada 24.maija rezolūciju, civillieta nodota izskatīšanai Vidzemes apgabaltiesai (*Civilprocesa likuma 32.[1] panta pirmā daļa*).

Ar Vidzemes apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijas tiesnese s 2023.gada 8.jūnija lēmumu civillieta pieņemta Vidzemes apgabaltiesas tiesvedībā un nozīmēta izskatīšanai rakstveida procesā 2023.gada 31.oktobrī, nosakot termiņu līdz 2023.gada 25.septembrim papildu rakstveida paskaidrojumu vai citu procesuālo lūgumu iesniegšanai.

[7] Atbildētāja SIA /Nosaukums B/ iesniegusi iesniegumu-lūgumu par papildu pierādījumu pievienošanu lietas materiāliem, lūdzot lietas materiāliem pievienot: SIA /Nosaukums B/ 2023.gada 14.jūlija iesniegumu uzziņas sniegšanai, adresētu Rīgas pilsētas Būvvaldei; Rīgas domes pilsētas un attīstības departamenta 2023.gada 31.augusta atbildi uz minēto iesniegumu.

[7.1] Lūgums pamatots ar to, ka 2023.gada 31.augusta atbilde kā pierādījums ir nepieciešama, jo prasītāja neiesniedza atbildētājai līguma izpildei nepieciešamo un atbildētājas pieprasīto būvniecības dokumentāciju. Atbildē norādītais apliecina atbildētājas rīcības tiesiskumu attiecībā uz tiesību normu pareizu piemērošanu un saskaņotās būvniecības dokumentācijas pieprasīšanu prasītājai, tajā skaitā, saistībā ar liftu slodzes palielināšanu.

[8] Prasītāja /Nosaukums A/ (*pilnvarotais pārstāvis zvērināts advokāts Henrijs Niedra*) iesniegusi lūgumu par lietas izskatīšanu mutvārdu procesā.

Lūgums pamatots ar šādiem argumentiem.

[8.1] Atteikšanās apelācijas instancē izskatīt lietu tiesas sēdē būtiski pārkāpj procesuālo tiesību normas, tiešuma un mutiskuma principu civilprocesā, kas atvasināti no Latvijas Republikas Satversmes 92.pantā nostiprinātajām personas pamattiesībām uz taisnīgu tiesu (*Civilprocesa likuma 425.panta pirmā daļa, 428.panta otrā daļa, 429.panta pirmā daļa, 430.panta pirmā daļa*).

Mutvārdu process tiesas sēdē ir nozīmīgs sacīkstes principa un tiesību uz taisnīgu tiesu elements, jo tikai mutvārdu procesā procesa dalībnieks var uzdot otrai pusei jautājumus, īstenot savu iecerēto tiesvedības taktiku un uzstāties tiesas debatēs, kā arī piedalīties pierādījumu pārbaudē.

[8.2] Covid-19 infekcijas izplatības pārvaldības likuma 10.pants tika izteikts pašreizējā redakcijā ar šī likuma 2020.gada 18.decembra grozījumiem un tā mērķis bija ierobežot Covid-19 infekcijas izplatīšanos lietas dalībnieku un tiesas kontaktēšanās ceļā tiesas sēdēs. Šobrīd nepastāv ārkārtējā situācija.

Konkrētajā gadījumā prasītāja neredz šķēršļus, lai lietas izskatīšana nenotiktu mutvārdu procesā, attālinātā režīmā izmantojot videokonferenci, kā tas, cita starpā, tika darīts arī pirmās instances tiesā.

[9] Prasītāja /Nosaukums A/ (*pilnvarotais pārstāvis zvērināts advokāts Henrijs Niedra*) iesniegusi rakstveida paskaidrojumus par atbildētājas iesniegumu-lūgumu, kā arī lūgumu par papildu pierādījumu pievienošanu lietas materiāliem.

Paskaidrojumā norādīti šādi argumenti.

[9.1] Atbildētājas lūgums par papildus pierādījumu pievienošanu ir noraidāms, jo iesniegtie dokumenti nesatur ziņas par faktiem, kuriem ir nozīme lietā (*Civilprocesa likuma 92., 94., 95., 110.pants*).

2023.gada 14.jūlija atbildētājas iesniegums satur sagrozītu, nepatiesu informāciju par faktisko situāciju, noklusējot, ka objektā piegādātie lifti ir līgumam neatbilstoši un defektīvi, lūdzot sniegt uzziņu par atbildētājas tiesībām, skaidrojumu par normatīvo aktu piemērošanu. Savukārt 2023.gada 31.augusta atbildes vēstule sniedz vispārīgu informāciju par normatīvo aktu interpretāciju un piemērošanu.

[9.2] Atbildētājas iebildums, ka prasītāja neiesniedza atbildētājai nepieciešamo būvniecības dokumentāciju, nav pamatots.

Lifti nav ne būve, ne būves daļa, ne inženierbūve, bet gan iekārta, to nomaiņa nav būvdarbi Būvniecības likuma izpratnē. Izņēmums būtu tikai tad, ja lifti tiktu ierīkoti ēkā no jauna, kur iepriekš šādas liftu iekārtas nav bijušas, vai ja būtu būtiskas izmaiņas uz ēkas nesošajām konstrukcijām.

Jāņem vērā, ka arī atbildētājai nav reģistrēts neviens sertificēts būvspeciālists, tai skaitā nav arī sertificētu būvdarbu vadītāju (*sk. Būvkomersanta reģistru*).

[9.3] Prasītājai piederošajā ēkā /adrese A/ atbildētājas daļēji uzstādītie lifti ir demontēti un to vietā ir uzstādīt SIA /Nosaukums K/ lifti. Tā kā atbildētāja nepamatoti norāda, ka liftu ierīkošanai bija nepieciešama būvniecības dokumentācija, prasītāja lūdz lietas materiāliem pievienot trīs SIA /Nosaukums K/ bīstamo iekārtu pases, atbilstības deklarācijas un liftu tehniskās pārbaudes protokolus. Tās apliecina, ka objektā SIA /Nosaukums K/ nomainīto liftu celtspēja ir tādi pati, kāda atbildētājas daļēji uzstādītajiem liftiem, ka liftu nomaiņai nebija nepieciešama būvniecības dokumentācija Būvniecības likuma izpratnē. Lifti ir inspicēti, sertificēti un reģistrēti Bīstamo iekārtu reģistrā.

[9.4] Prasītāja lūdz lietas materiāliem pievienot 2023.gada 25.septembra zvērināta tiesu izpildītāja Jāņa Stepanova atbildi prasītājai par prasības nodrošinājuma izpildu lietā apķīlātajiem atbildētājas naudas līdzekļiem, kas liecina par atbildētājas negodprātību un izvairīšanos no savu saistību izpildes, un /Nosaukums L/ SIA prasītājai izrakstītos rēķinus par juridisko palīdzību apelācijas instances tiesā.

[10] Atbildētāja SIA /Nosaukums B/ iesniegusi viedokli par prasītājas /Nosaukums A/ pieteiktajiem lūgumiem.

[10.1] Attiecībā uz prasītājas lūgumu lietu izskatīt mutvārdu procesā norādīts, ka prasītāja šādu lūgumu iesniegusi vairāk kā piecus mēnešus pēc tam, kad tiesa pieņēmusi lēmumu par lietas izskatīšanu rakstveida procesā, tādējādi apzināti kavējot apelācijas sūdzības izskatīšanu. Lietas izskatīšana mutvārdu procesā nav nepieciešama, nav lietderīga, jo civillietā ir sniegti ļoti daudz pierādījumi un paskaidrojumi, lai lietu varētu pilnvērtīgi izskatīt rakstveida procesā.

[10.2] Attiecībā uz prasītājas lūgumu lietas materiāliem pievienot papildu pierādījumus norādīts, ka SIA /Nosaukums K/ bīstamo iekārtu pases nav pievienojamas lietas materiāliem, jo fakts, ka prasītāja vēlāk objektā ir uzstādījusi kādus citus liftus nekādi nav attiecināms uz civillietā izskatāmiem prasījumiem. Tās arī nevar pierādīt šo liftu identisku atbilstību prasītājas pasūtījuma līguma ietvaros atbildētājai pasūtītajiem un piegādātajiem liftiem.

Zvērināta tiesu izpildītāja atbilde nav pievienojama civillietas materiāliem. Atbildē norādītais neliecina par atbildētājas negodprātību attiecībā pret prasītāju un izvairīšanos no saistību izpildes, bet gan to, ka apķīlāti ir ievērojami atbildētājas naudas līdzekļi.

Nav iebildumu par /Nosaukums L/ SIA izrakstīto rēķinu par juridisko palīdzību apelācijas instances tiesā pievienošanu lietas materiāliem.

[11] Tiesas kolēģija atzīst, ka noraidāms prasītājas /Nosaukums A/ lūgums par lietas izskatīšanu mutvārdu procesā.

[11.1] Lietā konstatējams, ka Vidzemes apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijas tiesnesess 2023.gada 8.jūnija lēmums par lietas izskatīšanu rakstveida procesā pieņemts, pamatojoties uz Covid-19 infekcijas izplatības pārvaldības likuma 10.pantu, kas noteic, ka civillietu tiesa var izskatīt rakstveida procesā, ja iespējams nodrošināt lietas dalībnieku procesuālo tiesību ievērošanu un tiesa nav atzinusi par nepieciešamu lietu iztiesāt tiesas sēdē. Par civillietas iztiesāšanu rakstveidā tiesa laikus informē lietas dalībniekus, nosakot termiņu papildu paskaidrojumu vai citu procesuālo lūgumu iesniegšanai.

Tiesas kolēģija, izvērtējot lietas materiālus un prasītājas lūgumā izteiktos argumentus, atzīst, ka konkrētajā gadījumā nav nepieciešams noņemt civillietu no izskatīšanas rakstveida procesā un turpināt tās izskatīšanu mutvārdu procesā. Atbilstoši Covid-19 infekcijas izplatības pārvaldības likuma 10.pantam, jautājuma izlemšana, vai lieta izskatāma mutvārdu procesā tiesas sēdē vai rakstveida procesā, ir tiesas kompetencē.

Apelācijas instances tiesa ir nodrošinājusi lietas dalībniekiem iespēju izmantot savas procesuālās tiesības, tostarp, sniegt rakstveida paskaidrojumus un iebildumus, pieteikt lūgumus un izteikt viedokli par pretējās puses pieteiktajiem lūgumiem, ko puses arī

izmantoja. Prasītāja ir iesniegusi rakstveida paskaidrojumus par apelācijas sūdzību. Lietas izskatīšanas laikā pirmās instances tiesā ir notikušas vairākas tiesas sēdes, kurās nopratināti liecinieki, pušu pārstāvji snieguši mutvārdu paskaidrojumus, tostarp izteikušies tiesas debatēs. Līdz ar to pusēm nav bijuši šķēršļi visu viņu ieskatā strīda izšķiršanai nepieciešamo apstākļu un juridisko aspektu noskaidrošanai un izklāstīšanai.

Apelācijas sūdzības iesniedzēja piekritusi lietas izskatīšanai rakstveida procesā.

[11.2] Rezumējot iepriekš norādīto, tiesas kolēģija atzīst, ka civillieta, ņemot vērā lietā esošo pierādījumu apjomu, pušu paskaidrojumus pirmās instances tiesas sēdē un iesniegtos rakstveida paskaidrojumus, ievērojot Covid-19 infekcijas izplatības pārvaldības likuma 10.pantā noteikto, ir izskatāma rakstveida procesā. Lietas dalībniekiem ir paziņots par lietas izskatīšanu rakstveida procesā.

[12] Apelācijas instances tiesa daļēji apmierina prasītājas lūgumu par šā sprieduma 5.11., 9.3. un 9.4.punktā minēto dokumentu pievienošanu lietas materiāliem.

Tiesas kolēģija nolemj pievienot lietas materiāliem: 1) Lursoft izdruku par SIA /Nosaukums C/, izdrukas no Būvniecības informācijas sistēmas par būvspeciālistu /pers. E/ un būvkomersantu SIA /Nosaukums I/, kas pēc būtības tiesai un lietas dalībniekiem ir publiski pieejama informācija un tajās norādītais attiecas uz atbildētājas iebildumiem, kas ietverti apelācijas sūdzībā; 2) zvērināta tiesu izpildītāja Jāņa Stepanova 2023.gada 25.septembra atbildi prasītājai, kas attiecināma uz lēmuma par prasības nodrošināšanu izpildi; 3) Z/Nosaukums L/ SIA prasītājai izrakstītos rēķinus par juridisko palīdzību apelācijas instances tiesā.

Tiesas kolēģija nolemj nepievienot lietas materiāliem trīs SIA /Nosaukums K/bīstamo iekārtu pases, atbilstības deklarācijas un liftu tehniskās pārbaudes protokolus, kas attiecas uz prasītājas objektā vēlāk uzstādītajām lifta iekārtām, jo tiem nav nozīmes konkrētā strīda izšķiršanā.

[12.1] Apelācijas instances tiesa noraida atbildētājas lūgumu par šā sprieduma 7.1.punktā minēto dokumentu pievienošanu lietas materiāliem. Atbildētājas 2023.gada 14.jūlija iesniegumam Rīgas pilsētas Būvvaldei uzziņas sniegšanai, kas pēc būtības satur atbildētājas interpretāciju par lietas faktiskajiem apstākļiem, un Rīgas domes pilsētas un attīstības departamenta 2023.gada 31.augusta atbildei uz šo iesniegumu, kas satur vispārīgu informāciju par normatīvo aktu interpretāciju un piemērošanu, nav nozīmes konkrētā strīda izšķiršanā.

Motīvu daļa

[13] Iepazinusies ar civillietas materiāliem, novērtējusi lietas materiālos esošos pierādījumus kopsakarā ar atbildētājas apelācijas sūdzībā norādītajiem argumentiem un apsvērumiem, prasītājas rakstveida paskaidrojumos par apelācijas sūdzību izteiktajiem iebildumiem, tiesas kolēģija atzīst, ka atbildētājas SIA /Nosaukums B/ apelācijas sūdzība nav pamatota un prasītājas /Nosaukums A/ prasība ir apmierināma.

[14] Atbilstoši Civilprocesa likuma 426.panta pirmajai daļai apelācijas instances tiesa izskata lietu pēc būtības sakarā ar apelācijas sūdzību tādā apjomā, kā lūgts šajā sūdzībā. Lietas izskatīšanas robežas apelācijas instances tiesā nosaka prasības pieteikums, pirmās instances tiesas spriedums un apelācijas sūdzība.

Puses nav pārsūdzējušas pirmās instances tiesas spriedumu daļā, ar kuru noraidīta prasība par nokavējuma procentu piedziņu no zaudējumu atlīdzības summas. Spriedums tā nepārsūdzētajā daļā ir stājies likumīgā spēkā, kad notecējis termiņš tā pārsūdzēšanai (*Civilprocesa likuma 203.panta otrā daļa*).

[15] Lietā nav strīda par šādiem pušu norādītiem un pirmās instances tiesas konstatētiem faktiem, kurus apelācijas instances tiesa nepārbauda (*Civilprocesa likuma 430.panta trešā daļa*).

[15.1] 2021.gada 29.aprīlī starp /Nosaukums A/ kā pasūtītāju un SIA /Nosaukums B/ kā izpildītāju noslēgts līgums, ar kuru izpildītāja saskaņā ar pasūtītājas pasūtījumu un atbilstoši tehniskajai specifikācijai (*pielikums Nr.1*) apņēmās piegādāt un veikt pasažieru lifta 450 kg (6 stāvi) montāžu ēkā /adrese A/, bet pasūtītāja pēc līguma nosacījumiem atbilstošas iekārtas uzstādīšanas pieņemt iekārtu īpašumā.

Pasūtījums, kuru izpildītājs veic saskaņā ar šā līguma noteikumiem, ietver sevī šādus darbus: vecā (esošā) lifta kabīnes demontāžu, nodrošinot, ka esošās liftu vadotnes tiek saglabātas un pielāgotas jaunā lifta (iekārtas) izmantošanai; iekārtas un aprīkojuma glabāšanu noliktavā pēc saņemšanas no ražotāja līdz montāžai objektā; iekārtas montāžu; iekārtas piegādi līdz objektam; iekārtas pases un lietošanu instrukciju izstrādi un nodošanu pasūtītājai; iekārtas sagatavošanu pārbaudēm no inspicēšanas institūciju puses un piedalīšanos tajās; iekārtas sertificēšanu; iekārtas reģistrēšanu valsts reģistrā (*līguma 1.2.punkts ar apakšpunktiem*).

Līguma pielikumā Nr.1 "Iekārtas tehniska specifikācija" norādīts lifta tips – Pasažieru elektriskais lifts 450/G9, tā specifikācija, materiāli un aprīkojums, izpildes termiņi, piedāvājuma apjoms un cena.

2021.gada 11.maijā /Nosaukums A/ kā pasūtītāja un SIA /Nosaukums B/ kā izpildītāja vienojās par grozījumiem Nr.1 pie 2021.gada 29.aprīļa līguma, ar kuriem izpildītāja saskaņā ar pasūtītājas pasūtījumu un atbilstoši tehniskajai specifikācijai (*pielikums Nr.1 un pielikums Nr.2*) apņēmās piegādāt un veikt pasažieru lifta 450 kg (6 stāvi) un divu pasažieru liftu 630 kg (8 stāvi) montāžu ēkā /adrese A/, bet pasūtītāja pēc līguma nosacījumiem atbilstošas iekārtas uzstādīšanas pieņemt iekārtu īpašumā (*līguma grozījumu 1.punkts*).

Līguma pielikumā Nr.2 "Iekārtas tehniska specifikācija 630/G9" norādīts lifta tips - Pasažieru elektriskais lifts 630/G9, tā specifikācija, materiāli un aprīkojums, izpildes termiņi, piedāvājuma apjoms un cena.

[15.2] Līguma grozījumu 4.punktā (*līguma 3.1.punkts izteikts jaunā redakcijā*) puses vienojās par pasūtījuma izpildes termiņiem saskaņā ar darbu izpildes grafiku (*pielikums Nr.3*): iekārtas un materiālu piegāde uz izpildītāja noliktavu jāveic 6-8 nedēļu laikā pēc avansa saņemšanas saskaņā ar līguma 2.2.1.punktu; iekārtas uzstādīšanas darbi – 4-6 nedēļu laikā pēc apmaksas saņemšanas saskaņā ar līguma 2.2.2.punktu; iekārtas sagatavošana pārbaudēm, inspicēšana un sertificēšana – 1-2 nedēļu laikā pēc iekārtas uzstādīšanas darbu pabeigšanas. Līguma pielikumā Nr.3 "Darba izpildes grafiks" norādīts darbu (montāžas, sertifikācijas) izpildes grafiks nedēļās katram liftam.

[15.3] Līguma grozījumu 2. un 3.punktā (*līguma 2.1. un 2.2.punkts izteikti jaunā redakcijā*) puses vienojušās par līguma kopējo cenu 75 588,70 EUR, kas sevī ietver iekārtas piegādes un montāžas darbu kompleksu, un līguma cenas samaksas kārtību.

2021.gada 5.maijā, pamatojoties uz SIA /Nosaukums B/ 2021.gada 29.aprīlī izrakstītu priekšapmaksas rēķinu Nr.R1921, /Nosaukums A/ veica avansa maksājumu 9133,08 EUR.

2021.gada 12.maijā, pamatojoties uz SIA /Nosaukums B/ 2021.gada 11.maijā izrakstītu priekšapmaksas rēķinu Nr.R1934, /Nosaukums A/ veica avansa maksājumu 21 102,40 EUR.

2021.gada 23.jūlijā, pamatojoties uz SIA /Nosaukums B/ 2021.gada 1.jūlijā izrakstītu priekšapmaksas rēķinu Nr.R1963, /Nosaukums A/ veica avansa maksājumu 30 235,48 EUR.

[15.4] Pasūtītāja /Nosaukums A/ 2021.gada 22.novembrī, pamatojoties uz Civillikuma 2229.pantu, sagatavoja paziņojumu par vienpusēju atkāpšanos no līguma, par ko tika paziņots atbildētājai.

[16] Kā pamatoti konstatējusi pirmās instances tiesa, starp pusēm pastāv strīds par to, vai atbildētāja ir piegādājusi un uzstādījusi prasītājas objektā lifta iekārtu aprīkojumu un materiālus (apdari) atbilstoši pasūtījumam, vai ir noticis saistību izpildes nokavējums atbildētājas vainas dēļ un vai prasītājai bija tiesības vienpusēji atkāpties no līguma.

Tiesas kolēģija atzīst, ka pirmās instances tiesas konstatētie faktiskie un tiesiskie apstākļi, uz tiem balstītie tiesas secinājumi un argumenti, apmierinot prasību daļā par avansa maksājumu jeb atlīdzības piedziņu no atbildētājas prasītājas labā, ir pareizi un pietiekami, līdz ar to apelācijas instances tiesa pievienojas zemākās instances tiesas sprieduma motivācijai (*Civilprocesa likuma 432.panta piektā daļa*). Apelācijas sūdzībā norādītie argumenti nav pamats pretēja sprieduma taisīšanai.

[17] Starp pusēm nepastāv strīds par to, ka puses ir noslēgušas tiesisku darījumu - Civillikuma 2212.pantam atbilstošu uzņēmuma līgumu (*ar uzņēmuma līgumu viena puse uzņemas izpildīt otrai par zināmu atlīdzību ar saviem darba rīkiem un ierīcēm kādu pasūtījumu, izgatavot kādu lietu vai izvest galā kādu pasākumu*), kas ir saistošs un katrai no līgumslēdzējpusēm uzlika noteiktus pienākumus un saistības.

Pušu tiesiskās attiecības izriet no uzņēmuma līguma, kas noslēgts starp divām līdztiesīgām juridiskām personām, brīvi vienojoties (*Civillikuma 2212.-2229.pants*).

[17.1] Pievēršoties tiesiskajām attiecībām no uzņēmuma līguma, norādāms, ka Civillikuma 2213.pants noteic, ka uzņēmējam ir jāizpilda pasūtījums saskaņā ar līgumu un jānodod pasūtītājam. Savukārt pasūtītājam jāpieņem no uzņēmēja tā izpildītais pasūtījums; pretējā gadījumā viņš atbild par visām nokavējuma sekām (*Civillikuma 2222.panta pirmā daļa*).

Līguma 3.5.punktā līdzēji ir vienojušies par izpildīto darbu pieņemšanas-nodošanas nosacījumiem. Kā noskaidrojusi pirmās instances tiesa un atbildētāja apelācijas sūdzībā to nav apstrīdējusi, atbilstoši līguma 3.5.punktā noteiktajam, puses nav vienojušās par darbu pieņemšanu-nodošanu.

[18] Saskaņā ar Civillikuma 1589.pantu vienpusēja atkāpšanās no līguma ir pielaižama tikai tad, kad tā pamatota ar paša līguma raksturu vai kad to zināmos apstākļos atļauj likums, vai arī kad tāda tiesība bijusi noteikti pielīgta.

Konkrētais līgums atbilst Civillikumā regulētajam uzņēmuma līgumam un saskaņā ar Civillikuma 2229.pantu pasūtītājs var vienpusēji atkāpties no uzņēmuma līguma, ja izrādās, ka uzņēmēja sastādītais iepriekšējs aprēķins pārāk zems. Tāda pati tiesība pasūtītājam ir arī tad, ja uzņēmējs patvaļīgi pārgrozījis plānu.

Tātad minētajā tiesību normā ir noteikti uzņēmuma līguma specifiskie izbeigšanas pamati un, pastāvot kādam no šiem pamatiem, pasūtītājam ir tiesības vienpusēji atkāpties no līguma uz likuma pamata, kā tas konstatējams arī konkrētajā gadījumā.

Līdz ar to tiesas kolēģija atzīst par nepamatotu atbildētājas iebildumu, ka pasūtītājai, vienpusēji atkāpjoties no līguma bija jāvadās vienīgi no līguma 6.2.punkta (*līgumu var papildināt, grozīt vai izbeigt līdzējiem savstarpēji vienojoties*), kas nepieļauj līguma vienpusēju izbeigšanu.

[19] Prasītāja 2021.gada 22.novembra paziņojumu par vienpusēju atkāpšanos no līguma pamatojusi ar Civillikuma 2213. un 2229.pantu (*uzņēmējs patvaļīgi pārgrozījis plānu*) un apstākļiem, ka pasūtītāja ir konstatējusi virkni izpildītājas piegādāto iekārtu un aprīkojuma neatbilstību līguma noteikumiem, kā arī virkni piegādāto un jau uzstādīto iekārtu un aprīkojuma bojājumus, kas neatbilst līguma noteikumiem:

1) izpildītāja ir veikusi patvaļīgus līgumā noteikto liftu kabīņu modeļu (kabīņu apdares) plāna pārgrozījumus, piegādājot un uzstādot objektā citu lifta iekārtu (piegādāts modelis Nr.VT-112, pasūtīts modelis Nr.VT-109) un materiālus (apdari), nekā noteikts līguma pielikumā Nr.1 un pielikumā Nr.2;

2) izpildītāja ir veikusi patvaļīgus līgumā noteikto liftu izmēru plāna pārgrozījumus - uzstādīto divu lifta kabīņu rāmjiem veiktas pārbūves un kabīņu iekšējie izmēri neatbilst līguma pielikumā Nr.2 noteiktajiem rādījumiem;

3) izpildītāja ir veikusi patvaļīgus piegādājamo liftu krāsu toņu pārgrozījumus, piegādātās un uzstādītās detaļas (lifta šahtu vērtnes un ailes) ir neatbilstošā krāsojuma kvalitātē;

4) izpildītāja nav pilnībā demontējusi visu veco liftu detaļas šahtā un nav pabeigusi virkni līgumā paredzēto darbu, līdz ar to lifti nav sertificējami un reģistrējami, tātad nav lietojami.

[19.1] Pirmās instances tiesa atzinusi par pierādītiem prasītājas paziņojumā par vienpusēju atkāpšanos no līguma norādītos faktus. Proti, novērtējot 2021.gada 21.oktobra objekta apsekošanas aktā, kura sastādīšanā piedalījās pasūtītājas pārstāvji bez pieaicinātajiem izpildītājas pārstāvjiem, zvērināta tiesu izpildītāja Jāņa Stepanova 2021.gada 21.oktobra aktos par fakta fiksāciju (liftu iekārtu vizuālā stāvokļa fiksēšana objektā) un 2022.gada 22.aprīļa objekta apsekošanas aktā, kuru pēc pasūtītājas uzdevuma veica SIA /Nosaukums D/, konstatēto kopsakarā ar liecinieku /pers. A/, /pers. B/ un /pers. C/ liecībām, pušu savstarpējo saraksti un 2021.gada 12.oktobra pušu sapulces protokolā fiksēto, tiesa atzinusi par pierādītu: 1) atbildētāja ir veikusi patvaļīgus līgumā noteikto liftu kabīņu aprīkojuma un apdares pārgrozījumus, piegādājot un uzstādot objektā ražotāja /Nosaukums F/ lifta kabīņu modeli Nr.VT-112 un tā aprīkojumu, kas neatbilst līguma, tā grozījumu un pielikumos lifta kabīņu norādītajām materiālu un aprīkojuma prasībām (atbilstoši līgumam atbildētājai bija jāpiegādā lifta kabīnes un to aprīkojums (apdare), kas atbilst modelim Nr.VT-109); 2) atbildētāja ir veikusi patvaļīgus līgumā noteikto liftu izmēru plāna pārgrozījumus, ko atbildētāja neapstrīd; 3) atbildētāja ir veikusi patvaļīgus piegādājamo liftu krāsu toņu pārgrozījumus un minētās detaļas ir piegādātas un uzstādītas neatbilstošā krāsojuma kvalitātē; 4) atbildētāja pilnībā nav demontējusi visu veco liftu detaļas šahtā, kam atbildētāja nav iebildusi (*sk. šā sprieduma 3.2.1., 3.2.2., 3.2.3 un 3.2.4.punktu*).

[19.2] Lai gan apelācijas sūdzībā norādīts, ka pirmās instances tiesas spriedums prasības apmierinātajā daļā tiek pārsūdzēts, jo ir nepamatots un atceļams, nav ievērots taisnīguma un saprātīguma princips, atbildētāja apelācijas sūdzībā iepriekš norādītos pirmās instances tiesas konstatētos faktus pēc būtības nav apstrīdējusi. Līdz ar to apelācijas instances tiesai nav pamata tos pārvērtēt.

[20] Atbildētāja iebildusi, ka 2021.gada 21.oktobra objekta apsekošanas akts nav objektīvs un ir vērtējams kritiski, saistot to ar apstākli, ka objekta apsekošanu vienpusēji veikusi prasītāja (pasūtītāja) bez atbildētājas (izpildītājas) klātbūtnes, nepieaicinot personas ar speciālu izglītību būvniecības un bīstamo iekārtu (liftu) jomā.

Tiesas kolēģijas atbildētājas iebildumu uzskata par nepamatotu.

[20.1] Nav patiess atbildētājas apgalvojums, ka prasītāja tikai 2021.gada 20.oktobrī informēja atbildētāju par prasītājas organizēto objekta apsekošanu.

Prasītāja jau 2021.gada 15.oktobra vēstulē aicināja izpildītāju līdz 19.oktobrim informēt pasūtītāju par trīs iespējamiem laikiem

laika periodā līdz 22.oktobrim, kurā izpildītājas pārstāvji var ierasties objektā, lai kopā ar iesaistītajām personām sagatavotu objekta apsekošanas aktu, vienlaikus informējot, ka gadījumā, ja izpildītājas pārstāvji nevēlas vai nevarēs piedalīties apsekošanā, tā tiks veikta bez izpildītājas piedalīšanās.

No atbildētājas 2021.gada 20.oktobra atbildes prasītājai izriet, ka puses rakstveidā bija vienojušās par objekta apsekošanu 21.oktobrī, tomēr atbildētāja lūdza atlikt objekta apsekošanu, jo tās pieaicinātajam zvērinātam advokātam, tiesu izpildītājam un sertificētam ekspertam bīstamo iekārtu atbilstības novērtēšanas sfērā nebija iespējams uz to ierasties.

No 2021.gada 21.oktobra objekta apsekošanas akta redzams, ka to veica pasūtītājas izveidota komisija bez pieaicinātās izpildītājas pārstāvja. Tātad atbildētājas pārstāvji uz objekta apsekošanu neieradās.

[20.2] Novērtējot norādīto pušu saraksti kopsakarā ar pušu paskaidrojumiem, tiesas kolēģija atzīst, ka tas apstāklis, ka uz objekta apsekošanu nevarēja ierasties atbildētājas pieaicināts zvērināts advokāts, tiesu izpildītājs un sertificēts eksperts bīstamo iekārtu atbilstības novērtēšanas sfērā, nebija šķērslis atbildētājai, kura pati ir lietpratēja liftu uzstādīšanas jomā un var izvērtēt pasūtītājas norādītos trūkumus un neatbilstības, ieraksties uz objekta apsekošanu. Par kādiem citiem objektīviem apstākļiem, kas būtu šķērslis atbildētājas pārstāvjiem ierasties uz objekta apsekošana, atbildētāja nav norādījusi ne savos paskaidrojumos, ne apelācijas sūdzībā.

Vienlaikus tiesas kolēģija ņem vērā, ka 2021.gada 20.oktobra vēstulē prasītājai atbildētāja nav iebildusi, ka objekta apsekošana notiek bez izpildītājas klātbūtnes. Par to liecina atbildē norādītais, ka gadījumā, ja prasītāja pieņem lēmumu veikt objekta apsekošanu bez izpildītājas pārstāvju klātbūtnes, tad veikt to, ievērojot drošības prasības.

No lietas materiāliem redzams, ka iebildumus saistībā ar 2021.gada 21.oktobrī veikto objekta apsekošanu atbildētāja izteica tikai 2021.gada 5.novembra atbildes vēstulē uz prasītājas pirmstiesas brīdinājumu, norādot, ka neatzīst pasūtītājas ieskatā esošos līguma noteikumu pārkāpumus. Tajā pašā laikā apelācijas sūdzībā atbildētāja pēc būtības nav apstrīdējusi objekta apsekošanas aktā konstatētās neatbilstības līguma noteikumiem.

[21] Atbildētāja iebildusi, ka kritiski vērtējams un kā pierādījums nav pieņemams SIA /Nosaukums D/ 2022.gada 22.aprīļa objekta apsekošanas akts, saistot to ar apstākli, ka objekta apsekošanu veicis /amats A/ /pers. D/, nepievienojot pierādījumus par savu piederību SIA /Nosaukums D/, akreditāciju un kompetenci, metodiku pēc kuras vadoties apsekošana veikta, SIA /Nosaukums D/ nebija akreditēta inspekcijas veikšanai atbilstoši Noteikumu Nr.679 normām.

Tiesas kolēģijas atbildētājas iebildumu uzskata par nepamatotu.

No 2022.gada 22.aprīļa objekta apsekošanas akta redzams, ka apsekošana veikta ar mērķi noteikt nepieciešamo darbu apjomu liftu nodošanai ekspluatācijā un noteikt uzstādīto liftu atbilstību līguma noteikumiem (iekārtas tehniskajai specifikācijai). Apsekošanu veicis un aktu parakstījis SIA /Nosaukums D/ /amats A/ /pers. D/.

SIA "/Nosaukums D/" atbildes vēstulē uz zvērināta advokāta Edgara Soldana pieprasījumu paskaidrots, ka konkrētā objekta apsekošana nav saistīta ar akreditētu bīstamo iekārtu tehnisko pārbaudi (inspekciju) Noteikumu Nr.679 izpratnē, bet gan ir inspicēšanas un uzraudzības nozarē kompetentas trešās puses neatkarīgs vērtējums. Apsekošanas akts ir SIA /Nosaukums D/ oficiāls viedoklis par objekta vizuālās apsekošanas rezultātiem. Apsekošanu veicis SIA /Nosaukums D/ darbinieks, ieņemamais amats – /amats A/, /pers. D/.

Lietā nav strīda par to, ka VA /Nosaukums E/ ir izdevis akreditācijas apliecību Nr.LATAK-I-382-19-2008, no kuras redzams, ka SIA /Nosaukums D/ inspekcijas institūcija atbilst standarta LVS NE ISO/IEC 17020:2012 prasībām un ir kompetenta veikt inspicēšanu akreditācijas periodā no 2022.gada 11.maija līdz 2027.gada 10.maijam. Akreditācijas sfēra: lifti. Turklāt sabiedrība no 2017.gada 20.jūnija līdz 2022.gada 19.jūnijam bija akreditēta inspekcijas veikšanai liftiem atbilstoši Ministru kabineta 2010.gada 2.marta noteikumu Nr.195 "Liftu drošības un tehniskās uzraudzības noteikumi" (*turpmāk – Noteikumi Nr.195*) normām.

Šādos apstākļos tiesas kolēģija atzīst, ka SIA /Nosaukums D/ bija tiesīga veikt 2022.gada 22.aprīļa objekta apsekošanas aktā norādītās darbības. Turklāt, kā norādīts iepriekš, atbildētāja apelācijas sūdzībā pēc būtības nav apstrīdējusi 2022.gada 22.aprīļa objekta apsekošanas aktā konstatētās neatbilstības līguma specifikācijai un tajā konstatēto neizpildīto darbu apjomu.

[21.1] Tiesas kolēģija nepiekrīt atbildētājas apgalvojumam, ka apsekošanas aktā, norādot atbildētājas veikto darbu uzskaitījumu, speciālists ir apstiprinājis veikto darbu atbilstību līguma prasībām, vienīgi norādot, ka tie nav paveikti pilnā apjomā.

No 2022.gada 22.aprīļa objekta apsekošanas akta redzams, ka /amats A/ ir apsekojis liftu Nr.1, Nr.2 un Nr.3, aktā uzskaitot katram liftam konstatētās neatbilstības līguma specifikācijai un neizpildītos nepieciešamos darbus lifta sertificēšanai un nodošanai drošā ekspluatācijā. No tā /amats A/ ir secinājis, ka izpildītāja liftam Nr.1 "Pasažieru lifts 450 kg, 6 stāvi" ir veikusi tikai daļēji līgumā uzskaitītos darbus 85% apjomā, liftam Nr.2 "Pasažieru lifts 630 kg, 8 stāvi" – 70% apjomā, liftam Nr.3 "Pasažieru lifts 630 kg, 8 stāvi" – 30% apjomā.

Ņemot vērā objekta apsekošanas aktā norādīto objekta apsekošanas mērķi un akta saturu, tiesas kolēģija viennozīmīgi secina, ka /amats A/ ir konstatējis kādā apjomā darbi ir paveikti, lai no tā izdarītu attiecīgus secinājumus par to, vai atbildētāja uzstādītos liftus varētu nodot liftu sertifikācijai, aktā uzskaitot kādus darbus vēl ir jāveic, lai liftus būtu iespējams sertificēt, neatkarīgi no tā vai tie ir piegādāti atbilstoši līguma specifikācijai. Tādējādi aktā konstatētais neapliecina objektā veikto darbu atbilstību līguma prasībām, kā to apelācijas sūdzībā apgalvo atbildētāja.

[21.2] Atbildētāja iebildusi, ka objekta apsekošanas akts ir nepatiess, saistot to ar apstākli, ka objekta apsekošana ir veikta un apsekošanas akts sastādīts 2022.gada aprīļa beigās, tas ir, pēc liftu demontāžas darbu pabeigšanas 2022.gada martā.

No prasītājas pārstāvja paskaidrojumiem un SIA /Nosaukums D/ atbildes vēstules uz zvērināta advokāta Edgara Soldana pieprasījuma izriet, ka starp SIA /Nosaukums D/un prasītāju netika noslēgts rakstveida līgums un liftu apsekošana veikta pēc mutiskas vienošanās un mutiski dota darba uzdevuma.

Faktu, ka pakalpojums sniegts laika periodā no 2022.gada 14.marta līdz 22.aprīlim, kad sagatavots objekta apsekošanas akts, apliecina SIA /Nosaukums D/2022.gada 25.aprīlī izrakstītais rēķins Nr.61 IM.

Lietā noskaidrots un par to nav strīda, ka liftu demontāža ir veikta 2022.gada martā, ko apliecina arī 2022.gada 7.martā starp /Nosaukums A/ kā pasūtītāju un SIA /Nosaukums C/ uzņēmuma līgums Nr.2602/2022 par liftu demontāžu, 2022.gada 21.marta, 25.marta un 29.marta darbu pieņemšanas-nodošanas akti.

Ņemot vērā SIA /Nosaukums D/ pakalpojuma sniegšanas sākuma datumu, tiesas kolēģijai nav pamata apšaubīt prasītājas apgalvoto, ka objekta apsekošana ir veikta 2022.gada martā pirms liftu demontāžas, nevis aprīļa beigās, kā tas apgalvots apelācijas sūdzībā.

[22] Tiesas kolēģija nepiekrīt atbildētājas apgalvojumam, ka prasītāja vienpusēju atkāpšanos no līguma ir pamatojusi ar līgumā noteikto darbu izpildes termiņa kavējumu no izpildītājas puses.

Šāds apgalvojums ir pretējs prasītājas 2021.gada 22.novembra paziņojuma par vienpusēju atkāpšanos no līguma, kas pamatots ar Civillikuma 2229.panta otro daļu, saturam, kā arī prasītājas prasības pieteikumā norādītajiem apstākļiem un prasības pamatojumam (*sk.*

šā sprieduma 1.punktu un apakšpunktus, 19.punktu).

[23] Atbildētāja iebildusi, ka tieši prasītāja neizpildīja savas līgumsaistības un ir vainojama atbildētājas līgumsaistību izpildes kavējumā, jo ir pieļāvusi maksājumu kavējumu un izpildītājai nav nodrošinājusi "darba fronti".

Tiesas kolēģija atbildētājas iebildumus atzīst par nepamatotiem.

[23.1] Līguma 3.1.punktā (*līguma grozījumu 4.punkts*) un pielikumā Nr.3 "Darbu izpildes grafiks" izpildītāja apņēmās nodrošināt pasūtījuma izpildi saskaņā ar darbu izpildes grafiku: 1) iekārtu un materiālu piegāde uz izpildītāja noliktavu – 6-8 nedēļu laikā pēc avansa saņemšanas (*līguma 2.2.1.punktu*); 2) iekārtu uzstādīšanas darbi – 4-6 nedēļu laikā pēc apmaksas saņemšanas (*līguma 2.2.2.punkts*); 3) iekārtu sagatavošana pārbaudēm, inspicēšana un sertificēšana – 1-2 nedēļu laikā pēc iekārtu uzstādīšanas darbu pabeigšanas (*līguma 3.1.punkts*).

[23.2] Apelācijas sūdzībā norādīts, ka prasītāja jau sākotnēji ir kavējusi veicamos maksājumus, kā rezultātā atbildētāja 2021.gada 23.jūlijā nosūtīja atgādinājumu par līguma izpildi.

Līguma 2.2.punktā puses vienojās par līguma kopējās cenas samaksas kārtību.

Līguma 2.2.1.punktā pasūtītāja apņēmās samaksāt izpildītājai avansu 40% (9133,08 EUR) no līguma kopējās cenas 5 darba dienu laikā pēc līguma parakstīšanas, pamatojoties uz izpildītāja rēķinu. Ar 2021.gada 11.maija līguma grozījumu 3.punktu līguma 2.2.1.punkts izteikts jaunā redakcijā - pasūtītāja apņēmās samaksāt izpildītājai avansu 40% (30 235,48 EUR) no līguma kopējās cenas 5 darba dienu laikā pēc līguma parakstīšanas, pamatojoties uz izpildītāja rēķinu.

Prasītāja 2021.gada 5.maijā apmaksāja 2021.gada 5.maija priekšapmaksas rēķinu Nr.R1921, 40% no sākotnējās līguma cenas – 9133,08 EUR un 2021.gada 12.maijā 2021.gada 12.maija priekšapmaksas rēķinu Nr.R1934, 40% no līguma cenas par papildu pasūtītajiem liftiem – 21 102,40 EUR, kopā 30 235,48 EUR (*līguma 2.2.1.punkts*). Tātad prasītāja apmaksu veica līgumā noteiktajā apmērā un kārtībā.

Līguma 2.2.2.punktā pasūtītāja apņēmās samaksāt izpildītājai avansu 40% (30 235,48 EUR) no līguma kopējās cenas 3 darba dienu laikā pēc paziņojuma saņemšanas no izpildītājas par nepieciešamo remonta materiālu, rezerves daļu un iekārtas gatavību nosūtīšanai uz objektu, pamatojoties uz izpildītājas rēķinu.

Atbildētāja 2021.gada 1.jūlijā izrakstīja priekšapmaksas rēķinu Nr.R1963 par 30 235,48 EUR, tas ir, 40% apmērā no līguma cenas par pasažieru liftu piegādi un montāžu.

Atbildētāja 2021.gada 23.jūlijā nosūtīja prasītājai atgādinājumu par 1.jūlija rēķina apmaksu, informējot prasītāju, ka visu veco (esošo) liftu kabīņu demontāžas darbi ir pabeigti, un no 26.jūlija tiek plānoti iekārtu montāžas (uzstādīšanas) darbi, ka nepieciešamie remonta materiāli, rezerves daļas un iekārtas ir gatavas nosūtīšanai uz objektu.

Kā konstatējusi pirmās instances tiesa un atbildētāja apelācijas sūdzībā nav apstrīdējusi, atbildētāja kopā ar 2021.gada 1.jūlijā izrakstīto priekšapmaksas rēķinu nebija nosūtījusi prasītājai apliecinājumu par nepieciešamo remonta materiālu, rezerves daļu un iekārtu gatavību nosūtīšanai uz objektu, kas saskaņā ar līguma 2.2.2.punktu ir maksājuma samaksas priekšnoteikums. 2021.gada 23.jūlijā, izpildoties maksājuma samaksas priekšnoteikumam (atgādinājumā par rēķina apmaksu ietverts nepieciešamais apliecinājums), 23.jūlijā prasītāja rēķinu apmaksāja.

Tiesas kolēģijai nav šaubu par to, ka prasītāja 2021.gada 1.jūlija rēķina apmaksu veica līgumā noteiktajā apmērā un kārtībā. Turklāt apelācijas sūdzībā nav norādīts, kādā veidā rēķina apmaksa 2021.gada 23.jūlijā ietekmēja atbildētājas saistību izpildi. Ņemot vērā līguma 3.1.punktā noteikto darbu izpildes grafiku, pēc rēķina apmaksas izpildītājai iekārtu uzstādīšanas darbi bija jāveic 4-6 nedēļu laikā, tātad ne vēlāk kā līdz 3.septembrim, kas netika izdarīts (*sk. prasītājas 2021.gada 10.augusta, 20.augusta, 17.septembra vēstules atbildētājai par līguma izpildi*).

[23.3] Atbildētāja iebildusi, ka prasītāja nav nodrošinājusi atbildētājai "darba fronti" saskaņā ar līguma noteikumiem, par ko 2021.gada 11.augustā un 28.septembrī prasītājai nosūtīti atgādinājumi.

Atbildētāja 2021.gada 28.septembrī un atkārtoti 11.oktobrī nosūtīja prasītājai vēstuli par līguma izpildi, norādot, ka pasūtītāja līdz šim brīdim nav nodevusi izpildītājai visu "darba fronti" saskaņā ar līguma nosacījumiem.

Tiesas kolēģija atbildētājas vēstules vērtē kā nekonkrētas, jo tajās nav norādīts, kādas konkrēti ar līgumu uzņemtas saistības pasūtītāja nav izpildījusi, izņemot maksājumu kavējumu. Tā kā atbildētājas vēstules par "darba frontes" nenodošanu ir nekonkrētas, atbildētāja nav fiksējusi objekta stāvokli, uzsākot līguma izpildi, un atbildētājas iesniegtās fotogrāfijas (*pievienotas pie 2021.gada 11.oktobra vēstules*) nav atzīstamas par pierādījumiem, jo nav konstatējama foto fiksācijas vieta un laiks, tiesa uzskata, ka atbildētāja nav pierādījusi savus apgalvojumus par to, ka pasūtītāja nav nodevusi izpildītājai visu "darba fronti" saskaņā ar līguma nosacījumiem.

Turklāt līguma 5.1.4.punktā izpildītāja apņēmās rakstveidā nekavējoties informēt pasūtītāju par visiem apstākļiem, kas atklājušies darbu izpildes procesā un var nepareizi ietekmēt darbu izpildi. Pretenzijas par "darba frontes" nenodošanu atbildētāja izvirzīja tikai pēc tam, kad prasītāja bija izvirzījusi savas pretenzijas par piegādāto materiālu neatbilstību līguma nosacījumiem un līguma ietvaros veikto darbu izpildes kvalitāti.

[24] No lietas materiāliem redzams, ka pēc prasības celšanas tiesā, atbildētāja ir izteikusi papildu iebildumus, tas ir, atšķirīgu iemeslu no iepriekš minētā par līgumsaistību neizpildīšanu no pasūtītājas puses, saistot to ar līgumsaistību izpildes kavējumu.

Proti, tiesvedības laikā pirmās instances tiesā atbildētāja norādīja, ka prasītāja nav izpildījusi līguma 5.2.4.punktā (*pasūtītājs apņēmies 5 darba dienu laikā saskaņot un nodot izpildītājam lifta uzstādīšanas rasējumus (projektu) un nekavēt to saskaņošanu, ja tam nav pamatota iemesla*) un 5.2.6.punktā (*pasūtītājs apņēmies uzrādīt izpildītājam visu ar objekta tehnisko stāvokli nepieciešamo informāciju, kura var jebkādi ietekmēt objekta nesošās konstrukcijas un komunikācijas sakarā ar iekārtas uzstādīšanu objektā*) pielīgto attiecībā uz nepieciešamās būvniecības dokumentācijas nodošanu izpildītājai.

[24.1] Tiesas kolēģija atzīst, ka šāds apgalvojums ir pretējs atbildētājas 2021.gada 11.oktobra un 28.septembra vēstulēs par līguma izpildi norādītajam. 2021.gada 11.oktobra vēstulē atbildētāja norādījusi, ka ir konstatējusi atkāpes no liftu uzstādīšanas tehniskajiem projektiem, savukārt 2021.gada 28.septembra vēstulē informējusi pasūtītāju, ka izpildītāja ir iesniegusi dokumentāciju liftu sertifikācijai, kas nebūtu iespējams, ja nepieciešamie dokumenti nebūtu nodoti izpildītājai. Tā kā izpildītāja līdz minētajiem datumiem darbus objektā bija uzsākusi un, kā norādīts apelācijas sūdzībā, atbildētājas ieskatā tos pabeigusi aptuveni 95,43% apjomā, un līdz pat prasības celšanai tiesā neizvirzīja nekādas pretenzijas pasūtītājai par nepieciešamo dokumentu nenodošanu, tiesas kolēģija atzīst, ka izpildītājas rīcībā bija nodoti visi nepieciešami dokumenti.

[24.2] Apelācijas instances tiesa pievienojas prasītājas un pirmās instances tiesas secinājumam, ka lifti ir iekārtas un to nomaiņa nav būvdarbi Būvniecības likuma izpratnē un šādi darbi nepakļaujas būvniecības tiesiskajam regulējumam, izņēmums būtu tikai gadījumā, ja lifti tiktu ierīkoti ēkā no jauna vai būtu izmaiņas uz nesošajām konstrukcijām (*sk. Būvniecības likuma 1.panta 2., 3. un*

12.punktu, Noteikumu Nr.206 2.1.punktu, Būvju vispārīgo prasību būvnormatīva LBN 200-21 3.16.punktu, Vispārīgo būvnoteikumu 73.punktu).

[24.3] Atbildētāja iebildusi, ka atzinums nav izmantojams un ir kritiski vērtējams, jo SIA /Nosaukums I/ nav akreditēta ekspertīzes veikšanai, atzinums ir sastādīts paviršu, satur pretrunas, nepilnus un nepareizus slēdzienus.

Tiesas kolēģija šo atbildētājas iebildumu atzīst par nepamatotu.

[24.3.1] Lietas materiālos atrodas SIA/Nosaukums I/ 2022.gada 15.jūlija atzinums par izpildītājas uzstādāmo liftu slodžu izmaiņām uz nesošajām konstrukcijām.

Kā redzams no atzinuma, SIA /Nosaukums I/ prasītājas uzdevumā veica objekta esošo konstrukciju izvērtējumu un ietekmi uz tām, ja esošās lifta iekārtas modernizācijas gaitā tiek aizstātas ar jaunām, turklāt ar palielinātu slodzi.

Atzinumu sastādījis sertificēts /amats B/ /pers. E/, kurš ir sertificēts ēku konstrukciju projektēšanā (*sertifikāts Nr.3-00187, piešķirts 2015.gada 20.maijā*). SIA /Nosaukums I/ reģistrētā darbība ir ēku konstrukciju projektēšana (*būvkomersanta reģistrācijas Nr.9417-R, reģistrācijas datums 2012.gada 24.janvārī*).

Atzinumā izdarītie secinājumi par uzstādāmo liftu slodžu izmaiņām uz nesošajām konstrukcijām balstīti uz iepriekš ēkas tehniskās apsekošanas atzinumiem (*SIA /Nosaukums M/ 2011.gada novembra tehniskās apsekošanas atzinumu, kad veikta ēkas konstrukciju apsekošana, izvērtējot atbilstību sākotnējā projekta risinājumiem, un SIA /Nosaukums I/2021.gada jūlija tehniskās apsekošanas atzinumu, kad veikta ēkas konstrukciju, tostarp liftu šahtas, apsekošana būvprojekta "Terašu un kāpņu izbūve /adrese A/" ietvaros*), ņemot vērā arī jauno liftu iekārtu ražotāja izstrādāto tehnoloģiju. Atzinumā, izvērtējot esošo un jauno liftu celtspējas, slodžu pieaugumu, secināts, ka, veicot lifta iekārtu modernizāciju, izbūvējot jaunas liftu iekārtas ar palielinātu celtspēju, uz ēkas nesošajām konstrukcijām, tādām kā sienas un pamati, netiks radītas kritiski palielinātas slodzes. Ēkas ekspluatācijas drošums un stabilitāte ne īstermiņā, ne ilgtermiņā netiek pasliktināta.

[24.3.2] Tiesas kolēģija atzīst, ka atzinums ir vērtējams kā projektēšanas aprēķins par jauno liftu iekārtu izmaiņām uz ēkas nesošajām konstrukcijām, nevis eksperta atzinums, kā to apelācijas sūdzībā norādījusi atbildētāja. Atzinumu ir sagatavojis SIA /Nosaukums I/, kuras reģistrētā darbība ir ēku konstrukciju projektēšana, sertificēts /amats B/ /pers. E/.

[24.3.3] Atbildētāja iebildumus par to, ka atzinums ir sastādīts paviršu, satur pretrunas, nepilnus un nepareizus slēdzienus, faktiski balstījusi uz apsvērumiem, salīdzinot atzinumā konstatētos faktus ar zvērināta tiesu izpildītāja Jāņa Stepanova 2021.gada 21.oktobra aktam pievienotajās fotogrāfijās, kurās attēloti iekārtu durvju fragmenti, šahtas bedres grīdas un griestu fragmenti, pretsvara rāmis, fiksēto, kā arī saviem novērojumiem lifta montāžas darbu veikšanas laikā. Atbildētāja nav iesniegusi pierādījumus, ka ir sertificēta ēku konstrukciju projektēšanas jomā un secīgi ir tiesīga veikt projektēšanas aprēķinu par jauno liftu iekārtu izmaiņām uz ēkas nesošajām konstrukcijām.

Pie šādiem konstatētiem apstākļiem tiesas kolēģijai nav pamata apšaubīt SIA /Nosaukums I/ 2022.gada 15.jūlija atzinumā par izpildītājas uzstādāmo liftu slodžu izmaiņām uz nesošajām konstrukcijām izdarītos secinājumus, kas secīgi apliecina to, ka prasītājai attiecībā uz liftu nomaiņu nebija jāiesniedz būvvaldē nekāda būvniecības dokumentācija.

Savukārt Rīgas domes Pilsētas attīstības departaments 2022.gada 4.marta un 17.marta atbildēs uz atbildētājas pieprasījumu devis skaidrojumu par lifta izbūvi objektā /adrese A/, nevis esošo liftu nomaiņu objektā, kam nav izšķirošas nozīmes strīda izšķiršanā.

[25] Kā norādīts Civillikuma komentāros attiecībā par 2229.panta otrās daļas piemērošanu, ar vārdu "plāns" saprotami noteikumi par darba izpildes tehnisko veidu un sasniedzamā rezultāta raksturojums. Plāna pārgrozīšana var izpausties pasūtītājam nepiemērota vai nevajadzīga priekšmeta izgatavošanā [..]. Tā kā paredzētais rezultāts nav sasniegts un tajā vainojams uzņēmējs, viņš nevar prasīt samaksu, taču viņam pašam jāatlīdzina pasūtītājam radušies zaudējumi (*Civillikuma komentāri. Saistību tiesības (1401.-2400.p.). Sagatavojis autoru kolektīvs prof. K.Torgāna vispārīgā zinātniskā redakcijā. Rīga, Mans Īpašums, 1998, 534.lpp.*).

Rezumējot iepriekš norādīto, tiesas kolēģija atzīst, ka prasītāja ir pierādījusi Civillikuma 2229.panta otrās daļas (*uzņēmējs patvaļīgi pārgrozījis plānu*) piemērošanai norādītos faktus. Proti, 1) atbildētāja ir veikusi patvaļīgus līgumā noteikto liftu kabīņu aprīkojuma un apdares pārgrozījumus, piegādājot un uzstādot objektā ražotāja/Nosaukums F/ lifta kabīņu modeli Nr.VT-112 un tā aprīkojumu, kas neatbilst līguma, tā grozījumu un pielikumos lifta kabīņu norādītajām materiālu un aprīkojuma prasībām (atbilstoši līgumam atbildētājai bija jāpiegādā lifta kabīnes un to aprīkojums (apdare), kas atbilst modelim Nr.VT-109), ko pirmās instances tiesas sēdē apliecinājis atbildētājas valdes loceklis liecinieks /pers. A/; 2) atbildētāja ir veikusi patvaļīgus līgumā noteikto liftu izmēru plāna pārgrozījumus, ko atbildētāja neapstrīd; 3) atbildētāja ir veikusi patvaļīgus piegādājamo liftu krāsu toņu pārgrozījumus un minētās detaļas ir piegādātas un uzstādītas neatbilstošā krāsojuma kvalitātē; 4) atbildētāja pilnībā nav demontējusi visu veco liftu detaļas šahtā, kam atbildētāja nav iebildusi.

Tā kā līgumā ir paredzēts, ka izpildītājai ir jāpiegādā lifta kabīnes un to aprīkojums (apdare), kas atbilst modelim Nr.VT-109 un līguma pielikumā Nr.1 un Nr.2 pievienotajai tehniskajai specifikācijai, kurā precīzi atrunāts lifta tips – Pasažieru elektriskais lifts 450/G9 un 630/G9, to specifikācija, materiāli un aprīkojums, tad piegādājot citu lifta kabīņu modeli Nr.VT-112 un tā aprīkojumu, kas neatbilst šā līguma noteikumiem, viennozīmīgi ir atzīstams, ka ir notikusi plāna pārgrozīšana, paredzētais rezultāts nav sasniegts un tajā ir vainojama izpildītāja (atbildētāja). Secīgi izpildītāja nevar prasīt samaksu, taču viņai ir jāatlīdzina pasūtītājai radušies zaudējumi (*Civillikuma 2229.pants*).

[25.1] Līguma grozījumu 2. un 3.punktā (*līguma 2.1. un 2.2.punkts izteikti jaunā redakcijā*) puses vienojušās par līguma kopējo cenu 75 588,70 EUR. Lietā nav strīda par to, ka prasītāja ir samaksājusi atbildētājai 60 470,96 EUR (*sk. šā sprieduma 15.3.punktu*).

Ņemot vērā iepriekš norādīto, no atbildētājas prasītājas labā ir piedzenams no kopējās līguma cenas avansa veidā samaksātā summa 60 470,96 EUR.

[26] Prasītāja lūdz piedzīt no atbildētājas līgumsodu 4988,85 EUR, kas aprēķināts par laika periodu no 2021.gada 17.oktobra līdz 22.novembrim, kad prasītāja paziņoja par vienpusēju atkāpšanos no līguma, tas ir, par 66 kavējuma dienām.

Pirmās instances tiesa, pamatojoties uz Civillikuma 1716. un 1717.pantu, līguma 3.3.punktā pielīgto, ka gadījumā, ja izpildītājs neizpilda darbu kompleksu laicīgi, pasūtītājs var aprēķināt līgumsodu 0,1% apmērā no līgumcenas par katru nokavēto dienu, bet ne vairāk kā 10% no līgumcenas, konstatējot, ka saistība nav pienācīgi izpildīta īstā laikā, piedzinusi no atbildētājas prasītājas labā prasīto līgumsodu 4988,85 EUR.

Atbildētājas apelācijas sūdzībā nav norādīts kā izpaužas sprieduma nepareizība daļā, ar kuru apmierināts prasītājas prasījums par līgumsoda piedziņu. Līdz ar to apelācijas instances tiesa to nepārvērtē.

No atbildētājas prasītājas labā ir piedzenams līgumsods 4988,85 EUR par laika periodu no 2021.gada 17.oktobra līdz 22.novembrim.

[27] Prasītāja lūdz piedzīt no atbildētājas likumiskos astoņus procentus no pamatparāda (60 470,96 EUR) summas par laika periodu no prasības celšanas dienas līdz sprieduma izpildei.

Pirmās instances tiesa, pamatojoties uz Civillikuma 1753., 1756., 1765.pantu, atzinusi, ka likumiskie astoņi procenti aprēķināmi un piedzenami no atbildētājas par laika periodu no prasības celšanas 2021.gada 1.decembra līdz sprieduma taisīšanai 2023.gada 15.februārim no pamatparāda summas (60 470,96 EUR) – 4837,69 EUR.

Atbildētājas apelācijas sūdzībā nav norādīts kā izpaužas sprieduma nepareizība daļā, ar kuru apmierināts prasītājas prasījums par likumisko procentu piedziņu no pamatparāda. Līdz ar to apelācijas instances tiesa to nepārvērtē.

No atbildētājas prasītājas labā ir piedzenam likumiskie procenti 4837,69 EUR par laika periodu no 2021.gada 1.decembra līdz 2023.gada 15.februārim.

[28] 2022.gada 7.martā starp /Nosaukums A/ kā pasūtītāju un SIA /Nosaukums C/ kā uzņēmēju noslēgts uzņēmuma līgums Nr.2602/2022, saskaņā ar kuru pasūtītāja uzdeva un uzņēmēja apņēmās veikt trīs liftu, ar to saistīto iekārtu un konstrukciju demontāžu, iepakošanu, marķēšanu, novietošanu pasūtītāja norādītajā vietā. Puses vienojās par darbu kopsummu 9320 EUR un papildu PVN.

Puses 2022.gada 21.martā, 25.martā, 29.martā sastādījušas pieņemšanas-nodošanas aktus par to, ka SIA /Nosaukums C/ nodod, bet /Nosaukums A/ pieņem attiecīgi pirmā, otrā un trešā lifta demontāžu un utilizāciju objektā saskaņā ar 2022.gada 7.marta līgumu Nr.2602/2022.

2022.gada 9.martā, pamatojoties uz /Nosaukums C/ 2022.gada 8.martā izrakstītu priekšapmaksas rēķinu Nr./Nosaukums C/ 0803, /Nosaukums A/veica maksājumu 932 EUR.

2022.gada 22.martā, pamatojoties uz /Nosaukums C/ 2022.gada 8.martā izrakstītu priekšapmaksas rēķinu Nr./Nosaukums C/ 2103, /Nosaukums A/ veica maksājumu 3100 EUR.

2022.gada 29.martā, pamatojoties uz /Nosaukums C/ 2022.gada 25.martā izrakstītu priekšapmaksas rēķinu Nr./Nosaukums C/ 2503, /Nosaukums A/ veica maksājumu 3100 EUR.

2022.gada 30.martā, pamatojoties uz /Nosaukums C/ 2022.gada 29.martā izrakstītu priekšapmaksas rēķinu Nr./Nosaukums C/ 000154, /Nosaukums A/ veica maksājumu 2188 EUR.

[28.1] Prasītāja lūdz piedzīt no atbildētājas zaudējumus 9320 EUR, kas prasītājai ir radušies sakarā ar atbildētājas nepienācīgi uzstādīto liftu demontāžu.

Atbildētāja prasību šajā daļā neatzīst, uzskatot, ka SIA /Nosaukums C/ pamatdarbības veids nav lifta iekārtu demontāža, ka pakalpojuma sniegšanas cena ir apzināti un ļaunprātīgi palielināta.

[28.1.1] Tiesas kolēģija atzīst atbildētājas iebildumus saistībā ar Lursoft datiem par SIA /Nosaukums C/ par nepamatotiem, turklāt tiem nav nozīmes strīda izšķiršanā. Tomēr norādāms, ka SIA /Nosaukums C/ viens no darbības veidiem ir nolietotu iekārtu, ierīču un mašīnu izjaukšana un citur nekvalificētie specializētie būvdarbi, kas pilnībā atbilst veiktajiem darbiem objektā.

Tāpat jāņem vērā, ka atbildētāja nav konkrētā darījuma puse un tai nav tiesības apstrīdēt šo darījumu. Ar 2022.gada 7.martā noslēgto uzņēmuma līgumu Nr.2602/2022, pieņemšanas-nodošanas aktiem un samaksu apliecinošajiem dokumentiem ir pierādīts, ka darījums ir noticis, darbi objektā ir veikti, proti, tas ir izpildīts.

[28.1.2] Tiesas kolēģijai nav pamata apšaubīt, ka SIA /Nosaukums C/ veikto liftu demontāžas darbu cena atbilst tirgus cenām un nav apzināti un ļaunprātīgi palielināta. Puses par šādu cenu ir vienojušās, tā atbilst līguma pielikumā esošajai tāmei.

Lietas materiālos atrodas prasītājas sarakste ar profesionāliem liftu uzstādītājiem SIA /Nosaukums J/ un SIA /Nosaukums H/ par atbildētājas uzstādīto liftu demontāžas izmaksām. No atbildes vēstulēm redzams, ka SIA /Nosaukums J/ viena stāva demontāžas izmaksas ir aptuveni 999 EUR, bet SIA /Nosaukums H/ izmaksas varētu būt 8000 EUR un papildu PVN. Tātad SIA /Nosaukums C/ cena bija zemāka un ekonomiski izdevīgāka.

[28.2] Saskaņā ar Civillikuma 2229.pantā noteikto, konstatējot, ka pasūtītājs ir pamatoti vienpusēji atkāpies no uzņēmuma līguma, uzņēmējam ir pilnīgi jāatlīdzina pasūtītājam visi viņa zaudējumi.

Civillikuma 1770.pants noteic, ka ar zaudējumu jāsaprot katrs mantiski novērtējams pametums. Kā norādīts tiesību doktrīnā, ar jēdzienu "zaudējums" saprot jebkādu mantas samazinājumu, zudumu vai bojājumu, kā arī citas mantiski novērtējamas tiesību aizskāruma sekas (*K.Torgāns. Saistību tiesības I daļa. Rīga, Tiesu namu aģentūra, 2006, 238.lpp.*).

Saskaņā ar Civillikuma 1775.pantu, katrs zaudējums, kas nav nejaušs, ir jāatlīdzina, bet Civillikuma 1779.pants paredz, ka katram ir pienākums atlīdzināt zaudējumus, ko viņš ar savu darbību vai bezdarbību nodarījis.

Zaudējumu atlīdzības pienākums iestājas tad, kad vienlaicīgi pastāv trīs šādi priekšnoteikumi jeb atlīdzības pamati: 1) tiesību aizskārēja neattaisnojama darbība, kas attiecīgos gadījumos ietver arī novērtējumu no vainojamības viedokļa; 2) zaudējumu esamība; 3) cēloniskais sakars starp zaudējumiem un prettiesisko rīcību.

Tiesas kolēģija pievienojas pirmās instances tiesas secinājumam, ka, konstatējot atbildētājas vainojamu rīcību - līgumsaistību nepienācīgu izpildi (piegādāto iekārtu un aprīkojuma neatbilstību līguma noteikumiem, piegādāto un jau uzstādīto iekārtu un aprīkojuma bojājumus, kas neatbilst līguma noteikumiem), kas ir cēloniskā sakarā ar nodarītajiem zaudējumiem, prasītājai ir radušies zaudējumi sakarā ar atbildētājas uzstādīto lifta iekārtu demontāžu.

Tādējādi no atbildētājas prasītājas labā ir piedzenami zaudējumi 9320 EUR.

[29] Rezumējot iepriekš norādīto, no atbildētājas prasītājas labā ir piedzenama līguma cenas avansa veidā samaksātā summa jeb parāds 60 470,96 EUR, līgumsods 4988,85 EUR par laika periodu no 2021.gada 17.oktobra līdz 22.novembrim, likumiskie procenti 4837,69 EUR par laika periodu no 2021.gada 1.decembra līdz 2023.gada 15.februārim un zaudējumi 9320 EUR, kopā 79 617,50 EUR.

[30] Pirmās instances tiesas spriedums atbilst lietas faktiskajiem apstākļiem. Tiesas secinājumi ir balstīti, izvērtējot lietā esošos pierādījumus, tostarp atbildētājas iesniegtos pierādījumus, kam tiesas ieskatā ir nozīme lietā, un liecinieku liecības, to kopsakarā, uz nodibinātiem konkrēta strīda faktiskajiem apstākļiem un uz tiem attiecināmām materiālo tiesību normām. Sprieduma motīvu daļā ir atspoguļoti lietā nodibinātie faktiskie apstākļi, pierādījumi, uz kuriem balstīti tiesas atzinumi par lietā konstatētajiem faktiem, argumenti un apsvērumi, ar kuriem noraidīti tie vai citi lietas dalībnieku iesniegtie pierādījumi, kā arī norādīti normatīvie akti, pēc kuriem tiesa vadījusies, dots konstatēto lietas apstākļu juridiskais novērtējums. Līdz ar to apelācijas sūdzībā norādītajam par Civilprocesa likuma 93. un 97.panta pārkāpumu, tiesas kolēģijas ieskatā nav nekāda objektīva pamata. Tiesa spriedumā ir vispusīgi, pilnīgi un objektīvi pārbaudījusi lietā esošos pierādījumus.

Tāpat norādāms, ka apelācijas instances tiesa, izspriežot lietu, nevērtē citus atbildētājas apelācijas sūdzībā norādītos argumentus un apsvērumus, jo tiem nav nozīme konkrētā strīda izšķiršanā. Arī Eiropas Cilvēktiesību tiesa paudusi atziņu, ka no Eiropas Cilvēka tiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencijas 6.panta izriet tiesas pienākums argumentēt spriedumu, bet tas nav saprotams kā prasība

detalizēti atbildēt uz jebkuru argumentu (*Eiropas Cilvēktiesību tiesas 1994.gada 19.aprīļa sprieduma lietā "Van de Hurk v The Netherlands" 61.punkts*). Tiesa izvērtē tikai tos argumentus, kurus tā uzskata par nozīmīgiem no tiesību viedokļa (*Eiropas Cilvēktiesību tiesas komisijas 1986.gada 13.oktobra lēmums*).

[31] Spriedumā nosakāms, kam un kādā apmērā maksājami tiesāšanās izdevumi.

[31.1] Saskaņā ar Civilprocesa likuma 41.panta pirmo daļu pusei, kuras labā taisīts spriedums, tiesa piespriež no otras puses visus tās samaksātos tiesas izdevumus. Ja prasība apmierināta daļēji, šajā pantā norādītās summas piespriež prasītājam proporcionāli tiesas apmierināto prasījumu apmēram, bet atbildētājam - proporcionāli tai prasījumu daļai, kurā prasība noraidīta.

No lietas materiāliem redzams, ka prasītāja samaksājusi tiesas izdevumus: valsts nodevu par prasību 1941,16 EUR (1792,04+149,12), par prasības nodrošināšanas pieteikumiem 140 EUR (70+70), ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 25,37 EUR (20+5,37).

Tādējādi no atbildētājas prasītājas labā ir piedzenama valsts nodeva 2081,16 EUR un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 17 EUR (2+15), kas atbilst faktiskajam izdevumu apmēram par tiesas pavēstu un citu tiesas dokumentu atvasinājumu izgatavošanu, piegādāšanu un izsniegšanu un trīs liecinieku nopratināšanu (*Civilprocesa likuma 39.panta pirmās daļas 2., 5.punkts*).

[31.2] Saskaņā ar Civilprocesa likuma 44.panta otro daļu ar lietas vešanu saistītos izdevumus piespriež no atbildētāja par labu prasītājam, ja viņa prasījums ir apmierināts pilnīgi vai daļēji.

No lietas materiāliem redzams, ka prasītājas pārstāvību uz 2021.gada 1.decembra pilnvaras pamata, 2021.gada 1.decembra un 2023.gada 5.aprīļa ordera pamata sniedzis zvērināts advokāts Henrijs Niedra. Lietā iesniegti šādi izrakstīti rēķini: 2021.gada 1.decembra rēķins Nr.01-011221 par 2100 EUR, 2022.gada 21.februāra rēķins Nr.01-210222 par 1325 EUR, 2022.gada 26.aprīļa rēķins Nr.01-260422 par 1085 EUR, 2022.gada 15.augusta rēķins Nr.01-150822 par 800 EUR, 2022.gada 13.oktobra rēķins Nr.01-131022 par 1736,35 EUR, 2023.gada 19.aprīļa rēķins Nr.2023/04-HN4 par 3194,40 EUR un 2023.gada 25.septembra rēķins Nr.2023/09-HN3 par 871,20 EUR, kopā 11 111,95 EUR.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 44.panta pirmās daļas 1.punkta c) apakšpunktu ar lietas vešanu saistītie izdevumi advokāta palīdzības samaksai prasībās, kurām ir mantisks raksturs un kurās prasības summa pārsniedz 57 001 EUR atlīdzināmi to faktiskajā apmērā, tomēr ne vairāk par 5 procentiem no prasījumu apmierinātās daļas.

Tādējādi no atbildētājas prasītājas labā piedzenami izdevumi advokāta palīdzības samaksai 3980,88 EUR (pieci procenti no 79 617,50 EUR).

[32] Saskaņā ar Civilprocesa likuma 195.pantu tiesai ir pienākums spriedumā par naudas summas piedziņu noteikt un norādīt puses tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt procentus uz likuma pamata (*Civillikuma 1759.pants*), kuru apmērs noteikts Civillikuma 1765.pantā.

Tiesas kolēģija atzīst, ka prasītājai ir tiesības saņemt no atbildētājas likumiskos procentus – astoņi procenti no simta gadā no visas ar spriedumu piedzītās summas, sākot ar brīdi, kad notecējis termiņš sprieduma labprātīgai izpildei, līdz sprieduma izpildei (izsoles noslēguma dienai), ievērojot, ka procentu pieaugums apstājas, kad vēl nesamaksāto procentu daudzums sasniedzis piedzītās summas lielumu (*sk. Senāta Civillietu departamenta senatoru kopsapulces 2021.gada 15.decembra lēmumu "Procenti par laiku līdz sprieduma izpildei naudas summas piedziņas lietā*).

[33] Ar Rīgas pilsētas Pārdaugavas tiesas 2021.gada 15.decembra un 2022.gada 13.aprīļa lēmumiem prasītājai noteikts pienākums iemaksāt tiesu izpildītāja depozīta kontā iespējamos zaudējumus atbildētājai piecu procentu apmērā no prasījumu summas attiecīgi 3272,99 EUR un 466 EUR.

Ievērojot Civilprocesa likuma 140.panta $6.^1$ daļā noteikto, nosakāms, ka pēc sprieduma stāšanās likumīgā spēkā prasītājai atmaksājama Rīgas apgabaltiesas iecirkņa Nr.58 zvērināta tiesu izpildītāja Jāņa Stepanova depozīta kontā 2021.gada 20.decembrī iemaksātie naudas līdzekļi 3272,99 EUR un 2022.gada 21.aprīlī iemaksātie naudas līdzekļi 466 EUR.

[34] Atbilstoši Civilprocesa likuma $204.^1$ pantam sprieduma labprātīgai izpildei nosakāms termiņš - 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 432. – 434.pantu, Vidzemes apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģija

nosprieda

apmierināt prasību.

Piedzīt no sabiedrības ar ierobežotu atbildību /Nosaukums B/, reģistrācijas numurs /reģistrācijas numurs/, par labu /Nosaukums A/, reģistrācijas numurs /reģistrācijas numurs/, parādu 60 470,96 EUR, līgumsodu par laika periodu no 2021.gada 17.oktobra līdz 2021.gada 22.novembrim 4988,85 EUR, likumiskos procentus par laika periodu no 2021.gada 1.decembra līdz 2023.gada 15.februārim 4837,69 EUR, zaudējumus 9320 EUR, tiesāšanās izdevumus: valsts nodevu 2081,16 EUR, ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 17 EUR, izdevumus advokāta palīdzības samaksai 3980,88 EUR, kopā 85 696,54 EUR.

Noteikt /Nosaukums A/ tiesības saņemt no sabiedrības ar ierobežotu atbildību /Nosaukums B/ likumiskos astoņus procentus no simta gadā no visas ar spriedumu piedzītās summas, sākot ar brīdi, kad notecējis termiņš sprieduma labprātīgai izpildei, līdz sprieduma izpildei (izsoles noslēguma dienai), ievērojot, ka procentu pieaugums apstājas, kad vēl nesamaksāto procentu daudzums sasniedzis piedzītās summas lielumu.

Samaksa veicama /Nosaukums A/ kontā Nr./konta numurs/, AS /Nosaukums N/.

Izmaksāt pēc sprieduma stāšanās likumīgā spēkā /Nosaukums A/ Rīgas apgabaltiesas iecirkņa Nr.58 zvērināta tiesu izpildītāja Jāņa Stepanova depozīta kontā 2021.gada 20.decembrī iemaksātos naudas līdzekļus 3272,99 EUR (maksājuma mērķis: "Lēmums lietā Nr.C68532421, iespējamie zaudējumi SIA /Nosaukums B/) un 2022.agada 21.aprīlī iemaksātos naudas līdzekļus 466 EUR (maksājuma mērķis: "Lēmums lietā Nr.C68532421, iespējamie zaudējumi SIA /Nosaukums B/).

Noteikt termiņu sprieduma labprātīgai izpildei 10 (desmit) dienas no sprieduma likumīgā spēkā stāšanās dienas.

Spriedumu var pārsūdzēt kasācijas kārtībā Senāta Civillietu departamentā Civilprocesa likuma 451., 452.pantā minētajos gadījumos 30 dienu laikā no sprieduma sastādīšanas dienas, iesniedzot kasācijas sūdzību Vidzemes apgabaltiesā.

Tiesnese S.Bakmane

Tiesnese I.Pinne